

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam BUDAPEST, KEDD, 1907 OKTÓBER 15 41. szám

A HIR 41-ik száma:

Válságos a király állapota

Nagy köhögés. Heves láz. Tüdőgyulladásos jelek. Gyengül a szive. Pánik mindenfelé. Hivatalos tagadások és beismerések. Félnék a katasztrófától

A kiegyezés

Kavarodás a kiegyezés körül. A király betegsége miatt. Aehrenthal külügyminiszter lemondásának a híre. De rendbe jöttek

Békülnek a horvátok

Rakodczay Sándor horvát bán a miniszterelnöknél. Rakodczay: a béke ára

Pörlik Perczel Dezsőt

A harminc darabont költsége

Készülődik a néppárt

Szózat a néphez

BOTRÁNY az egyetemen

Ujabb tüntetés Pikler Gyula ellen

Látogatás Jáger Marinál

Tragédia a szőlőben

Egy szőlősgazda véletlenségből agyonlőtte a leányát Nagyállón

Gyilkol a recept

Orvosság helyett mérég. Mármárossziget szenzációja

Hét riport

Bródy Sándor regénye

Távirat. Telefon

Beteg király, beteg ország

A börze nem ismer tréfát. Százszor egymásután szavalhatja a tőzsdebiztos Kerzl dr. ur költeményeit, még se válik szilárdná, ami lanyha a király betegsége óta. Kapitalisták, spekulánsok, játékosok és belekóstolók egyaránt szepegnek és bizony Schönbrunnból diktálják most az árfolyamlapot. Nem babra megy a dolog, hát — mint mondom — nem ismer tréfát a börze.

De helyette kutya humoros kedvében van a magyar politika. Már megtalálta a király betegségeinek olyan vonatkozásait, a melyek felrugják a komoly kereteket. Kötés ide, kötés oda, nincs többé terminus, tolják már távolabbra határidőüzleteik lebonyolításának idejét. Beteg a király, — sápitoz a magyar politika, — nem lehet hát ilyen történelmi pillanatokban kicsinyes ügyekről beszélni: maradjon tovább titokban a kiegyezési árulás, ne bolygassuk az alkotmánybiztosítékok függő kérdését és pihenjen kissé a választójog halvaszületett reformja!

Ez az a macska, amely akárhogy esik, mindig a talpára esik. Bármit produkál a nagy természet, akár záport, akár csillaghullást, akár katarrhust, vagy tüdőlobot, a magyar vezetőpolitikus mindig a talpára esik és mindig kimódolja a halogatás argumentumait. Most a schönbrunni betegség jön kapóra. Lám, összbiradalmi kancellárját se fogadhatja a király, hogy zavarhatnánk hát mi a kiegyezési javaslatok előzetes szankciójával? Hát ne is zavarják az öreg királyt s dobják tűzbe a kiegyezési komédia eredményeit szöröstülbőröstül! Erre azonban nem kapható Wekerle. Inkább belemegy a határidőüzenet prolongálásába és tovább őrzi az árulás részleteit.

Azonban még taktikájában se tud ujat és eredetit produkálni a kormány. Szalad a kelléktárba és kiragadja a penészes, ósdi rekvizitumot, a mumust, amit ezerszer fölmutattak már a magyarnak. Rettegjetek, sirjatok, jajgassatok, mert hajthatatlan, kemény, szigorú és boszuálló, aki jön! Akit megkoronáztok majdan Szent István koronájával, az kezébe veszi a jogart is, meg a biradalmi almát is és szétcsap bizony köztetek, adta rebellis fajtája! Hát ne mozduljon itt egy falevél sem, mert lesz, ami még nem volt . . . Így beszél a magyar mumus.

De hiába beszél. Mivelhogy ha elrabolták magyar kormányférfiak asszisztenciájával minden jussunkat, ha ellopták fejünk alól a vánkost, egyet még nem liferáltak Bécsbe: nyugalmunkat. Mi még mindig nyugodtak vagyunk. És minden különösebb izgalom nélkül tartjuk a kezünket a magyar alkot-

mányon, az 1791. évi III. törvénycíkken, a mely világosan intézkedik ama bizonyos történelmi pillanat esetére és kötelezően rendeli, hogy a magyar trónörökös a király halálát követő hat hónapon belül megkoronázzandó. Jöjjön a hercegprimás és teljesítse kötelességét! — ez a törvény parancsolata, ami elől kitérni nem lehet.

Hol van hát a jövő méhében a rettenetes veszedelem, aminek az ördögét vezetőpolitikuskok a falra festik? Hol az irtózat, hol a pokol, amely a nihilbe visz bennünket? Megtapogadjuk magunkat és konstatáljuk, hogy pulzusunk rendesen ver, hogy szívünk működésünk normális, hogy léleketvitelünk szabályos. Hiába, nincs kedvünk ijedezésre. A magyar alkotmányt nem jegyzik a börzén s nincsen hullámozó árfolyama, a magyar trónt nem fenyegeti veszedelem, ha a hercegprimás ritka funkciójára kerül a sor.

Van okuk azonban remegésre a megfélemlítésben utazó vezető politikuskoknak. A milyen stabilis a magyar alkotmány parancsolata, annyira ingadozó a nagyok és hatalmasok világa. Nekik bizony ezer okuk van arra, hogy izgalommal lessék a schönbrunni bulletinek szűkszavu hirdadásait. A magyar törvényt a magyar erő biztosítja, de akik minden hatalmukat a törvények kijátszásának köszönhetik, nincsenek baleset ellen kellőképp biztosítva.

Mi lesz, hogy lesz, nem lehet tudni. De egy bizonyos: a magyar alkotmány éppen olyan szuverén, mint a fejedelem, akinek a homlokát Szent István koronája érinti. Egyenlők az erők, nem gyűrheti hát le se a mostani, se az eljövendő király a magyar törvény egyetlen porcikáját sem. Igaz, próbálkozott már osztrák ember ezzel a kemény dióval, de József császárnak is belétörtött a — kalapja. És a schönbrunni betegnek is van egynémely tapasztalása arról, hogy életünket és vérünket szállítjuk, de törvényeinket és alkotmányunkat soha. Láta ezt a Belvedere ura is, lehetetlen, hogy le ne vonja vala a kellő tanulságokat. Ha hát éppen félelemlről van szó, a jövő embere félhet az esetben, ha rejtett szándékai és titkos céljai is vannak. Mivelhogy ezekkel Magyarországon mire sem megy. Nekünk törvényünk van, ami ellen ha fölemeli élő ember a kezét, menten halott minden bátorsága, hiába áll mellette akár egy tucat szövetséges szuronyerdeje is. Ezt már megmutattuk. És megmutatjuk, valahányszor szükség leszen reá. Ezért hát nincs kedvünk félni, bármit is üzen Kerzl doktor ur és bármiként is kísérik jeremiádjakkal a betegszoba híreit a politika játékosai.

UTAZÁS a kiegyezés körül

**Beteg a király, beteg a kiegyezés.
Aehrenthal külügyminiszter ren-
delkezik. Rendelkezik Wekerlé-
vel. Tanácskozás Bécsben. Mi
lesz október tizenhatodikán**

Amióta Beck báró és Wekerle Sándor megalkudtak a magyar nemzet bérére, egyik miniszterelnök sem beszélhetett a királlyal. Wekerle kétizben járt Bécsben, de a korona előtt nem jelenhetett meg, mert a betegség komoly beteg, államügyekkel nem szabad zavarni. Ez a kínos szituáció, mely váratlanul jött, annál inkább kellemetlen a két kormánynak, mert egészen bizonyosra vették, hogy a király mindenben hozzájárul a kiegyezéshez, sőt arról is volt már szó, hogy október tizenhatodikán Wekerle a parlament elé terjeszti a vámszerződésről szóló javaslatot. A helyzet változott s így Wekerle nem lesz szerdán abban a helyzetben, hogy a kész kiegyezést bemutatassa az országnak. Ami egyáltalán nem baj, mert igazán mindegy, vajjon ma, vagy pár nap múlva tudja meg az ország, hogy érdekeit elárulták, jogait föladták, a fejlődés útjáról megint visszavetették.

Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap megjelent Bécsben a közös külügyminiszteriumban, hogy Aehrenthal báróval tanácskozzék a kiegyezéssel összefüggő közjogi kérdésekről. E tanácskozásban — borzasztó, a kancellár mennyire érezteti fensőbbiségét a magyar kormánnyal szemközt! — Zichy Aladár gróf, Szerényi államtitkár s az osztrák kormány néhány tagja vett részt, a külügyminiszter engedte magát kapacitálni és hozzájárult a kiegyezéshez. A magyar kabinet elnöke boldogan lélegzett föl: megnyerte végül Aehrenthal Lexa ur hozzájárulását. De a császár! A császár beteg, senkit nem fogad, a kiegyezési javaslatok beterjesztéséhez sem adhatta meg tehát az előzetes szankciót. Ez baj, igen nagy baj, mert így az egész kiegyezés bizonytalanná válik. Szerdán azonban még is fog nyilatkozni Wekerle a Ház előtt, de csak a kiegyezés főbb elveit és főpontjait jelzi majd. A részleteket még a titok pecsétje alatt őrzik. Várnak vele, hátha jobbra fordul a király állapota...

Lemond Aehrenthal?

Kátyuban a kiegyezés

Bécs, október 14.

A kiegyezés közjogi részei ellen báró Aehrenthal külügyminiszternek aggodalmai voltak, mert ő azt a régi gyakorlatot akarta fenntartani, hogy a kereskedelmi szerződéseket a magyar kormány a külügyminiszterium útján kösse meg. Leginkább a körül forgott a vasárnapi tanácskozás, melyről olyan hírek is kerültek forgalomba, mintha e konferencia nem végződött volna kielégítő eredménnyel. Állítólag a miatt a külügyminiszter meg fog válni állásától. Az osztrák politikai világban válságról beszélnek, sőt Prágában már egész határozottan tudni vélik, hogy Aehrenthal beadta lemondását.

Ez a hír egyelőre legalább korai. A külügyminiszternek nincs oka lemondani, mert a kiegyezés perfekt, Wekerle mindenben simult a kancellár akaratához. A kiegyezés ügye azonban rosszul áll, még pedig a király betegsége miatt. Bizonytalan időre el kell halasztani a javaslatok tárgyalását, ami némi zavart támaszt és egészen megváltoztatja a parlamentek munka-programját.

A beteg király nem fogadta a kancellárt

Rossz jel

Bécs, október 14.

A kormányhoz közelálló körök azt a hírt terjesztették, mintha Aehrenthal tegnap kihallgatáson fogadta volna a királyt. Ezt az értesülést meg kell cáfolni, mert az uralkodó *körvellen környezetén kívül senkit se fogad*. Bizonyos, hogy a külügyminiszternek se volt alkalma a király előtt megjelenni, tehát nem jelenthette, hogy közte és a két kormány között teljes megegyezés jött létre a közjogi kérdésekben.

Aehrenthal beszélgetést folytatott Wekerlével s ennek során megállapodás történt arra nézve, hogy október 27-én közös minisztertanácsot tartanak Bécsben a jövő évi közös költségvetés megállapítása céljából.

Üzent a német császár

Szögyény-Marich látogat

Bécs, október 14.

Az osztrák-magyar berlini nagykövet, Szögyény-Marich László Bécsbe érkezett és meglátogatta Wekerle Sándor miniszterelnököt. Előbb azonban Aehrenthal külügyminiszternél tisztegett, akihez ebédre is hivatalos volt. Ugy mondják, hogy ez a látogatás nem hirt hivatalos jelleggel, de ez nem igaz. A nagykövet fontos küldetésben volt, a német császár üzenetét hozta. Vilmos császár ugyanis rendkívül örül azon, hogy a kiegyezést megkötötték. Nemzetközi jelentőséget tulajdonítanak a ténynek Berlinben s amint a német császári udvar lapja írja, ez a kiegyezés megpecsételi a két államfél belső összetartozását. És ennek örül a német császár? Ugyan ki fogja ezt elhinni? De azért most üzent Bécsbe és Budapestre, legfelsőbb megelégedésének és örömeinek adva kifejezést.

Beck kapacitál a kiegyezés érdekében Wekerle mindenkit fumigál

Bécs, október 14.

Báró Beck miniszterelnök ma folytatta a tárgyalásokat a pártok vezéreivel a kiegyezés parlamenti keresztülviteléről. Délután dr. Zaccak alelnökkel, majd Kramarzzal, az ifjusehek vezérével és Abrahamovics lovaggal, a lengyel klub elnökével tárgyalta a miniszterelnök.

*

Ebből a táviratból látnivaló, hogy Bécsben nehéz dolga van a Beck-kormánynak, pedig ország-világ tudja, hogy a kiegyezés Ausztria érdekeit a legmesszebbmenő határig előmozdítja. A magyar kormány köteleltséget vállalt arra, hogy a kvótát két százalékkal emelteti, az önálló nemzeti bank ügyét eltemették, gazdasági önállóságunknak hire-hamva sincs, — az osztrák pártokat mégis kapacitálni kell. Beck báróhoz képest Wekerlének igazán irigylendő helyzete van; ő egyik magyar párt elnökével, vagy vezérferfiával sem tárgyal, ő biztosra veszi, hogy a kiegyezést egy csapásra keresztülvizsi a képviselőházban. Wekerle teljesen fumigálja a képviselőket, különösen pedig a függetlenségiakat, pedig hát ezek alkotják a parlamenti többséget. De a hatvanhetes miniszterelnök annyira elbizakodott, annyira kezében véli tartani a pártokat s a képviselőket, hogy rájuk se hederít. A bizottságokat, melyeken keresztül kell menni a kiegyezési javaslatnak, úgy alakítják meg, hogy semmi baj elő ne fordulhasson. Olyanok ma a viszonyok, hogy a parlament egészen mellékes. Wekerle dirigál s minden úgy történik, ahogy akarja. Mikor lesz már vége ennek a szegyenletes, türehtetlen állapotnak?

Béke?!

**Rakodczay Sándor horvát
bán a miniszterelnöknél**

A horvát bán, a mióta Wekerle szembeállította a renitens horvát-szerb koalícióval, egyebet se csinált, csak várta, hogy ölebe pottyanjon a béke. Optimizmusa néhányszor ferde helyzetbe kergette már, pacifikáló kísérletei mind balul ütöttek ki.

Ma ismét Budapestre jött. Tárgyalta Josipovich Géza horvát miniszterrel, majd a főrendiházban Wekerle Sándor miniszterelnökkel, aki azonban azóta, hogy a horvát képviselők feljöttek a fővárosba, körülbelül jobban ismeri a helyzetet, mint maga a bán. A horvátok ismét békét akarnak, a magyar kormány pedig csak úgy engedne annak a kívánságuknak, hogy *Rakodczayt el-ejtse*, ha a horvátok viszont *kötelezettséget* vállalnak arra, hogy a mostani országgyűlési ciklus folyamán *obstrukciót nem kezdenek*. Körülbelül már is megrendült tehát a bán állása, mert ha a béke valóban létrejön, nem maradhat meg az állásában, viszont, ha a horvátok újabb harcot indítanak, a kormány Rakodczaynál szerencsésebb kezű politikus közreműködését fogja keresni.

A bán — mint *A Hír* tudósítója értesül — mai beszélgetésük folyamán kijelentette a miniszterelnök előtt, hogy *szívesen félreáll*, ha a béke megkötése ezen mulik. Wekerle ezt tudomásul vette, de arra kérte, hogy utazzék vissza Zágrábba és egyelőre folytassa nem éppen sikeres munkálkodását. A békekövácok pedig azt az instrukciót kapták, hogy tárgyaljanak tovább s törekedjenek arra, hogy a horvátok a *vasutas pragmatika* újra tárgyalása esetén érejk be az *egyszerű tiltakozással*. Együttal azonban tudtára adja a miniszterelnök azt is, hogy obstrukció kedvük felujulása esetén a Házról a házszabályok szigorítását fogja kérni.

A legrövidebb időn belül eldől, hogy állják-e még a horvátok a céltalan harcot, vagy belátták-e, hogy a magyar nemzettel csak békében élhetnek, vagy sehogy se élhetnek.

SOMMÁS PÖR

Perczel Dezső ellen

a harminc darabont költségéért

Perczel Dezső, a Tisza-kormány képviselőházi elnöke, a szomorú emlékü zsebkendőlobogtatás hőse, újra bajban van. Emlékeztet, hogy harminc markos darabontot fogadott fel a képviselőház költségén, az ellenzéki képviselők megfélemlítésére. A függetlenségiak azonban a híres december 13-iki ülésen kiverték a darabontokat, akiket azután végkielégítéssel el kellett boesájtani. A mostani kormány megállapította, hogy Perczel Dezső a *harmincegyezerötszázhuszonhat korona hatvan fillér költségét jogtalanul utalványozta ki*, mert a Ház erre őt nem hatalmazta föl. A kincstári jogügyek igazgatósága a Ház határozata alapján most *keresetet adott be a szegszárdi kereskedelmi és polgári törvényszékhez*. Ebben a kincstár kéri, hogy Perczel Dezső bonyhádi lakost a jogtalanul kifizetett 31.826 korona 60 fillér visszafizetésében marasztalja el. Hivatkozás történik a keresetben a házszabályok 299. §-ára, amely megtiltja, hogy az elnök bármely kiadást a gazdasági bizottság hozzájárulása nélkül folyosítson. A képviselőház 1905. június 25-iki ülésén a zárószámadási bizottság javaslata alapján elhatározta, hogy Perczel Dezsőt a jogtalanul kifizetett pénzek visszafizetésére bírói uton kötelezni fogja. Híttán Perczel a hozzá intézett felszólítás ellenére a *mai napig sem fizette vissza* az összeget, a kincstár kénytelen Perczel ellen keresetet a bíróság elé vinni. Kéri, hogy a törvényszék terminust tűzzön ki a pör tárgyalására, amelyre Perczelt is a bonyhádi járásbíró útján idézze be. A felmerült perköltések eddig *száz kilencvenkét* koronát tesznek ki. A szegszárdi törvényszék előtt ez ügyben mára tüzték ki a pörfelvételt. A bíróság október 29-ére adott terminust Perczel Dezsőnek az ellenirat benyújtására. A zsebkendő lovag fizetni fog, ha nincs pénze, majd hoz Tisza Pista...

Válságos a király állapota

Most már csak imádkozni lehet. A fekete harangok halkán már harangoznak. Most arra készülődnek: mikor kell dübörögni megkondulniok? Nehéz beszéddel, reszkető érzéssel, gyűlölettel és megrendüléssel mondjuk: jön a gyász, minden gyász és vigasztalanság rohamra állt; ezek már a végső bucsuzásnak hideg, hűvösen zokogó, könyörtelen percei.

A szép öreg ember ott ül a schönbrunni kastély ablakában. Kinéz a parkra. Lent rengeteg tömeg, sötét, néma ácsorgással. Odakivül a legszebb ős. Jaj, ez már a végső béke, — a fogcsikorgató, tehetetlen béke, amikor nem lehet már semmit se cselekedni, se sirni, se panaszkodni, se makacskodni, csak szépen elkészülni, belül megbékélni és várni, várni a szent pillanatot. Lent rengeteg tömeg és lélekben százezeranyyan, népmilliók, két nagy országnak minden lelke.

Válságos a király állapota. Most már hivatalosan is alig szépitgetik, — minek is, hiszen nem lenne értelme. Eddig legalább a szájuk próbált hazudgatni, de a szemük, az arcuk szomorúsága reájukcáfolt. Most vallanak. A hurut fejlődőben. A köhögési inger növekvőben. Heves láz, tüdőgyulladásos jelek. Régi bajok kiújulnak. Szívgyöngyülségi roham volt a királynak. Beismerik: ez már a második roham. Enni: alig eszik a felség. Rosszul alszik. A közérzése rossz, bágyadt, kedvetlen, fáradt. Már az elmúlt napokban is sokkal rosszabbul volt, mint ahogy feltüntették. Ezek bizonyosságok. Ezekkel szemben a bécsi távirati iroda gépiesen adja ki a javulásról szóló kommunikéket, amelyek csak arra jók, hogy az ember bágyadtan eldobja őket. Szép, hű erőlködés, hogy a kórtani változások tünjenek el, amikor a hivatalos cáfolatok parancsolják. Ha igazat mondanának! De csak azt mondják, ami jó volna s amit mindnyájan forrón és mélyen szeretnénk.

Tegnap már egy riadalom volt a város. Az utcák tele voltak a katasztrófa hírével és vad, fejtelten kapkodás volt: igaz-e, vagy nem igaz. A bécsi telefonnak nem volt nyugta. És valahányszor jött a cáfolat, csak öt percre ülhetett el a nyugtalanság. Öt perccel utóbb jött az új hírnök és hozta megint a fekete szavakat és újra az elejéről kezdődik az egész.

Bécsben sem volt különkül. A Burg körül óriási volt a tolongás és a közúti kocsik százával vitték ki a népet a schönbrunni kastély elé. A kapu néma és betéve. De bent a doktor mindent tud már. Az udvari tisztviselők rémülten futkároznak. A lakások össze-vissza rohannak. A testőrök megsugják a titkot a városi rendőröknek. És jön ki a kastély elé, onnan Bécsbe, onnan Budapestre és az országba és a világ minden sarkai felé: Első Ferenc József, aki hetvennyolc éves, — és a többi már nem kell kimondani.

Vasárnap éjjel

Láz, köhögés

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Bécs, október 14.

A vasárnapi éjszaka első felét teljesen álmatlanul töltötte az uralkodó. Erősen köhögött és heves láza volt. Kerzl doktor, az udvari orvos, a király mellől nem mozdult el, még akkor sem, amikor később elaludt. Kerzl doktor a szomszéd szobában, egy karszékben töltötte az éjszakát, és reggel hat órakor, amikor a király fölébredt, azonnal megvizsgálta a beteget.

A királyt megerősítette az alvás, tudott reggelizni, s a láza eltűnt. A hőmérő 36.2 fokot mutatott és egész délelőtt tartott a király állapotának javulása. Félórát ujságot

olvasott, azután fogadta a két hadsegédét s a kabinet-iroda főnökét, délben pedig Montenuovo herceget, az udvarmesterét.

Változás

vasárnap délelőtt

Bécs, október 14.

Déli félegy óráig tartott a király jóérzése. Ekkor hirtelen megfordult az állapota. Láza volt, amely hamarosan 38.4 fokra szökött föl és egész nap megmaradt ezen a magasságon. A katarrhusos jelenségek a tüdő bronchiái felé terjeszkedtek. Ezzel teljes étvágytalanság és kedély-depresszió járt. A király a reggelin alig evett és utána ledőlt a dolgozószobájában levő pamlagra. Félóraig pihent, azután odavitette a széket az ablakba, ahonnan nézte az ablak alatt ácsorgó tömeget. Később kiadta a rendeletet, hogy a népet meg kell nyugtatni. Ez meg is történt.

Öt órakor az ebédet tálalták. A király alig evett. A láza nem csökkent, s az antifébrint nem akarta bevenni, mert nem bírja a gyomra. Hat órakor a kabinetiroda igazgatója jelent meg audiencián: fontos jelenteni való voltak. Háromnegyed hétkor megjelent Neusser tanár, hogy megvizsgálja a beteget. A vizsgálat, amelyben Kerzl doktor is résztvett, félóraig tartott.

Emelkedik a láz!

Beszélgetés Neusser professzorral

Bécs, október 14.

Mikor Neusser doktor a kastélyból kijött, A HIR munkatársa odalépett hozzá és megkérte, nyilatkozzék a király állapota felől. A tudós tanár felelete ez volt:

— Nem vagyok elégedetlen a király állapotával. A katarrhus ugyan nem javult, de nem is terjeszkedett. A hőmérsék a délelőttihez képest nagy emelkedést mutat. De ez talán onnan való, hogy a király ma többet beszélt, mint amennyit szabadott volna. Valószínűleg ez az oka annak is, hogy a köhögési inger fokozódott.

Egy másik udvari személyiség még ennél is többet mondott el.

— A bronchitis nemhogy nem javult, de épp az ellenkezőjétől kell félnünk. A táplálkozás egyelőre kielégítő, az erőállapot nemkülönb. A király szívgyöngyülségi rohamra, amely csütörtökön jelentkezett először, ma megisméllődött. Fájdalom, a király már napok óta nincs úgy, ahogy a hivatalos jelentések föltüntetni szeretnék. Kerzl doktor ma is a király ágya mellett tölti az egész éjszakát. Neusser tanár is a kastély közelében marad, hogy szükség esetén gyorsan jelenhessék meg.

Kerzl doktor is nyilatkozott a király állapotáról, a következőket mondván:

— Ö felsége gégefő katarrhusban betegedett volt meg, melyhez aztán bronchitis is járult hozzá. Ezenfelül az ősz páciensnek két hét óta láza is van, melyet a betegség egész rendjén teljesen sohasem lehetett eloszlatni s az uralkodó erejét igen kimerítette. A láz következtében étvágytalanság is állott be s csak nehezen tudjuk ő felségét rávenni, hogy egyék. S ha csak ne kívánna oly türelmetlenül dolgozni! Nem tud meglenni munka nélkül! Pedig általános erőbeli állapota és szíve működése a betegség egész ideje óta kielégítő. Még tüdeje is, a körülményekhez képest rendben működik. Arra a kérdésre, hogy van-e veszedelem? — nem

felelhetek, nem is szabad jelenem. Efféle katarrhus: legalább is olyasmi, ami a legnagyobb óvatosságra kötelez. Felsőes betegünk hetvenhét éves, és öreg embereknel valamennyire minden betegség veszedelemmel jár. Én meg Neusser tanár azt reméljük, hogy ő felségének erős szervezete csak lebirja majd ezt a betegséget. Többet nem mondhatok.

Ezzel is eleget mondott a király régi orvososa. Reméli, hogy a felség szervezete majd csak kibírja ezt a betegséget.

Vasárnapról hétfőre

Rossz éjszaka

Bécs, október 14.

A király mai éjszakája meglehetősen rossz volt. Kerzl doktor tizenegy óra után mégmérte a király hőfokát. A láz semmit sem csökkent. Aludni nem tudott a felséges ur, a köhögés nem hagyta. Már hajnalodott, amikor a király elszenderedett és ekkor is erősen nyugtalan álma volt. Reggel az uralkodó a rendes időben ébredt és felöltözött. Most jobban érezte magát, de ez az érzés hamarosan elmúlt.

Hétfőn

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, október 14.

Délelőtt Neusser tanár megállapította, hogy a hurut fejlődéseket tett, s a hurutos jelenségek most már olyan részeken is megállapíthatók, amelyek eddig nem voltak megláthatva. Az orvosok legfőbb gondja most az, hogy a bal tüdőszárny megtámadhatóságát megakadályozzák. Erre vonatkozik Neusser tanárnak az a rendelkezése, hogy a betegnek nem szabad lefeküdnie. A királynak egy régi baja is kiújult és erősen kínozza. A közérzése a lehető legrosszabb, teljesen kedvetlen és nagy fáradtságról panaszkodik.

Az orvosi vizsgálat után a felség fogadta a hadsegédeit és Schiessl lovagot, s utóbb az íróasztala mellett dolgozott. A munka nagyon nehezére esik és épp ezért csak a legsürgősebb okmányokat terjesztik eléje. A francia köztársaság elnöke képviselőjében megjelent a bécsi nagykövet és tudakozódott az uralkodó állapota felől. A pápa is táviratozott, s a német császár, az angol király, az orosz cár, Roosevelt elnök és az olasz király pedig naponta többször kapnak jelentéseket. A spanyol király látogatása most már végképp elmarad. Az összes főhercegek és főhercegnők telefonon kapnak jelentéseket. A tőzsde ma is adott ki jelentést, természetesen kedvezőt. Azt mondja a kommuniké, hogy a király — lázmentes.

38.5

Bécs, október 14.

Ma a nap folyamán ő felsége állapota nem változott. Javulásról nem lehet beszélni ma sem. Tegnap éjszaka a láz 38.5 fokra emelkedett, e miatt ő felsége rosszul aludt, reggel 37.3 volt a hőmérséklet. Már fél 6-kor fenn volt a király, kevés étvágyal reggelizett, közvetlenül azután dr. Kerzl megvizsgálta. A katarrhus állandó, sőt még valamivel terjedt, a köhögés nem szűnt meg, de az erőállapot kedvező és a szív működés rendes.

Délután két órakor az uralkodó állapota változatlan volt, de a láz emelkedett.

Az államfők kivétel nélkül mindnyájan tudakozódtak a király állapotáról a diplomáciai képviselők útján. Több uralkodó egyenesen Schönbrunnba táviratozott.

A trónörökös tegnap is, ma is kiment Schönbrunnba és Montenuovo herceg főudvarmesterrel tétetett magának jelentést.

Nincs javulás

Bécs, október 14.

A király betegsége lassu lefolyásának mutatkozik. *Javulásról szó sincs*, de rosszabbodás sem állott be. A láz, amely csütörtökön este érte el tetőpontját, tegnap óta csökkent és azóta 38 fokon csak az esti órákban emelkedett tul, *ellenben a hurutos tünetek szaporodtak. A tegnapi éjszaka volt a legrosszabb*; ő felségét a köhögés és a láz nem engedte aludni és *csak akkor szunnyadt el, mikor a chinin meglelte hatását*. A kezelő orvosoknak most minden gondja és figyelme arra irányul, hogy a lázat csökkentsék és az *uralkodó erejét emeljék*.

Mégis cáfolnak... Félhivatalos megnyugtató

A félhivatalos *Pol. Ért.* a király betegségről a következőket jelenti:

A király a vasárnapra virradó éjjet jól töltötte. Reggel félhat órakor ébredt és teljesen lázmentes volt. Nyolc órakor könnyebb láz volt konstatalható, mely egész nap fennállott, azonban 38 fokig sohasem emelkedett. A katarhális oldódás könnyebbülést okoz. A köhögési inger kevésbé gyakori és nem oly fájdalmas. Képet bőséges, táplálkozás, erőállapot kielégítő. Szubjektív állapot nem kedvezőtlen. Ez volt a király állapotáról való hiteles jelentés tegnap este. Ugyan csak tegnap este jelentette ki *Kerzl* dr. udvari orvos, hogy azt hiszi, hogy a javulás megkezdődött. Ő felsége a vasárnap folyamán épp annyi aktát irt alá, mint rendszeren. A király tegnap délután a magyar lapok iránt érdeklődött és az iránt, hogy mit irnak betegségről. A magyar sajtó magatartásáról és ő felsége állapota iránti nagy és meleg érdeklődéséről a királynak a legkedvezőbb információval szolgáltak, ami a felséget láthatólag megörvendeztette. *Wekerle* miniszterelnök tegnap kihajtatott Schönbrunnba, személyesen tudakozódott és érdeklődött a király állapota iránt. Ma reggel megnyugtató értesítések kerültek ki a király betegszobájából. Ő felsége nagy energiával és nyugalommal türi betegségeit, az éjjet viszonylag jól töltötte. Illetékes oldalról kijelentik, hogy a király állapotáról az éj folyamán és ma délelőtt elterjedt aggasztó hírek teljesen alaptalanok, ő felsége állapotában semminemű aggasztó fordulat nem következett be.

Ezzel a jámbor cáfolattal szemben, fájdalom, a tények egészen mást mondanak.

Javulás?

Bécs, október 14.

A *Corr.* *Herzog* késő este a következőket jelenti:

Az orvosok este megállapították, hogy ő felsége lázalan, az erőállapota és szív működés teljesen kielégítő. *A katarhus állandó ugyan*, de megnyugtató körülmény, hogy a *tünetek nem terjednek tovább*. A köhögés délután nem volt heves és sürű. Ugy a szubjektív, mint az objektív közérzés rendkívül kedvező. Mindezek a jelek arra mutatnak, hogy a mai nappal tartósan ígérkező javulás kezdődik.

Bécs, október 14.

A *Zeit* szerint a király ma azt mondta környezetének, hogy a tegnap éjszakát *ugyan nagyon rosszul töltötte*, de a reggeli álom felfrissítette és *jobban érzi magát, mint tegnap*.

Ülés a főrendiházban. A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor *Dessewfy* Aurél gróf elnöklésével ülést tartott. Jelentősebb tárgy nem szerepelt a napirenden. Mindössze talán huszan lehettek a megjelent főrendek. Vita nélkül elfogadták a főrendiház alkalmazottainak új szolgálati rendtartásáról, az 1904-iki zárószámadról s ezeken felül még több egyéb kisebb fontosságú kérdéssről való jelentést. Ezek után *Pongrácz* Jenő báró letette a legfőbb fegyelmi bíróság tagjai részére kijelölt esküt, majd hitelesítették a mai ülés jegyzőkönyvét s ezzel a tanácskozás tizenkét óra előtt véget ért.

Készülődik a néppárt!

Szózat a néphez. Konkurrencia a függetlenségiakkal és a keresztény-szocialistákkal

Az új ülészakot a néppárt arra használta fel, hogy *szózatot* bocsájtott ki a néphez. A szózat megjelöli azokat az elveket, melyek alapján a néppárt dolgozni kíván. Hirdeti a közigazgatás javítását, a gyűlékezési és egyesülési jog határozottab törvényes szabályozását, a fokozatos adórendszert, az igazságos katasztert. Követeli a szerencsejátékok, elsősorban pedig az osztálysorsjáték eltörlését. Programjába vette a néppárt a két éves katonai szolgálat követelését, a titkos refakciák eltörlését, a kisipar támogatását, az ipartörvény revízióját, parcellázási politikát s a jó ég tudja, még mi egyebet. A néppárt a szociális törvények követelésében konkurrál a függetlenségi párttal, melynek programját majdnem kisajátította már, de bölesen hallgat az egyházpolitikai törvények revíziójáról, ami tulajdonképpen létalapja volna e pártnak.

A függetlenségi és 48-as párt liberális-eleméi nem jó szemmel nézik ezt a néppárti konkurrenciát. Ma este a Royalbeli klubban megjelent képviselők élénk eszmecsere folytattak a képviselők a néppárti szózatról.

— Nem egyéb az — mondták — mint *Bécsnek való fölkiadkozás*. Amit a néppárt most művel, az nem egyéb paraszt- és munkás fogdosásnál. A felvidéken s a nemzetiségi helyeken nem tudnak már boldogulni, ezért a magyar vidékekre vetik ki hálójukat. De *Lueger-féle politikával* nálunk nem lehet boldogulni.

Egyébként rossz néven veszik a képviselők, hogy a függetlenségi párt vezetősége eltűri a néppárt jogosulatlan versengését s azon a nézetten vannak, hogy *ellenszózat* kell felelni a néppártnak.

— *Veszedelemes ámulás ez!* — jegyezte meg a néppárti mozgolódásra célozva a függetlenségi párt egyik régi, tekintélyes tagja.

A *Hir* munkatársa megkérdezte ma a néppárt egyik képviselő tagját, hogy tulajdonképpen mi indította őket a szózat kibocsátására.

— Azért sietünk vele, — így válaszolt a néppárti korifeus — mert november harmadikán lesz a *keresztényszocialisták országos kongresszusa. Megakarjuk őket előzni*, hadd lássa a nép, hogy mi is szívünkön viseljük érdekeit. Célunk az, hogy a néppárt lefelé is megerősödjék.

A néppárti szózatot valószínűleg szóba hozzák a függetlenségi párt konferenciáján.

Bemegy? Nem megy be? Mindenki tudhajtja, hogy csak *Vajda* Sándorról lehet szó. Ő is, pártja is hónapok óta töpreng azon, hogy mikor és hogyan menjen be először a Házba, amelyhez olyan fájó emlékek fűzik. A nemzetiségi képviselők értekezletén a pártvezetés kérdése mellett szóba jött a *Vajda-ügy* is. Az értekezlet ebben a kérdésben azért nem hozhatott határozatot, mert *Vajda*, akit pedig Budapestre vártak, nem volt jelen és így bármit is határozott volna a klub, foganatja úgy se lett volna, mert nem tudták, hogy *Vajda* elfogadja-e a klub döntését. A klubnak az a véleménye, hogy ezt a kérdést csak *Vajda*val személyesen és vele egyetértve lehet eldön-

teni. A román sajtó rossz néven veszi, hogy *Vajda* október 10-én nem ment be a parlamentbe. A *Tribuna* azt írja, hogy nem lehet addig várni, míg a kormány garanciákat nyújt arra, hogy *Vajda* bemenetele esetén nem lesz skandalum. A klub nem tűrheti azt, hogy egy olyan harcosának, mint *Vajda*nak a parlamentben való aktivitása a kormány garanciájától tétessék függővé. A párt hivatalos lapja is követeli, hogy *Vajda a Házban megjelenjék*. Ezt követeli — írja a *Lupta* — nemzeti presztizsünk. Ezt követeli a házszabály és ezt követeli a nemzetiségi klub létérdeke. Csak *Vajda* nem kívánja és a Ház nem követeli.

Vlád Aurél beszámoló. *Vlád* Aurél román nemzetiségi képviselő tegnap délután tartotta beszámolóját Szászvároson a Transsylvania-szálló nagytermében. Beszámoló beszédében ismertette a nemzetiségi párt és főképp a román képviselők kiüdelmét a parlamentben, azután pedig rátért az *általános választói jogra*, melynek megvalósítása a nemzetiségi párt első feladata. A párt ugy a parlamentben, mint künn az országban a *legerősebb akciót fogja megindítani*, hogy az általános tilkos választói jog végre valahára megvalósíttassék. Végül a román nemzeti párt országos szervezésének szükségességét hangoztatta és bejelentette, hogy a nemzetiségi klub ebben az irányban *legközelebb fontos határozatokat* fog hozni. Várjuk.

Értekezlet a függetlenségi pártban. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt holnap, kedden, október hó 15-én délután hat órakor az országos pártkör helyiségeiben *Kossuth* Ferenc elnöklete alatt pártértekezletet tart.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlötékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Okleveles középiskolai tanár

polgári, felsőleányiskolai vagy gimnazista növendéket keres.

Ajánlatok „Irodalom” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest. Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magaselőlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja egy helyben és vidékre, valamint a közelgő, nyaralókba való butorszállításra ju tányos ár mellett szolgáltatást

ÖNKÉNTES ÁRVERÉS

ŐS-BUDAVÁRA

feloszlása alkalmából

Október 14-ikén, 15-ikén és 16-án hétfőn, kedden, szerdán árverésre kerülnek szabad kézből az összes épületi faanyagok, cserépfödömezek egy amerikai pneumatikus kocsi, egy Peugeot-gyártmányu automobil, 200 darab cirkuszi löszerszám, 200 darab nyári és téli lópokróc.

Cirkusok, színházak és kereskedők figyelmébe! Huszonötezer darab mesés kiállítású férfi és női kosztüm, 2000 pár trikót, nagymennyiségű női és férfi fehérnemű, 5000 pár cipő és csizma, 10,000 drb különféle kalapok stb. stb.

Szállodai, vendéglői és kávéházi berendezések. 100 darab vaságy, asztalok, székek, 20 darab íróasztal, szekrények, állványok, 10 darab kiállítású ívegszekrény, szobrok, stb. stb.

Quisisana automata-buffet teljesen berendezve, tizenkét géppel.

Karlsbadi porcellán és majolika, 10,000 darab ívegváza, 15,000 darab tányér és teljes szervizek, kávé, teás csésze.

ÖSSZES TÁRGYAK a legtöbbet ígérőnek egyenkint és összesen eladatnak. Az árverés mindennap tíz órakor délelőtt kezdődik s folyik egész nap.

A HIR

TISZA ÚTLEVELE

Nagyváradon a megyeházán tegnap intézték el annak a kérvényét, aki tönkrement, mert az volt a rögeszméje, hogy csak parancsolni tud. Tisza István kérvénye volt a vármegyéhez, utlevél iránt. Európai körutra indul a feleségével. Angliát és Norvégiát fogja beutazni. Egy időre hát elvesztjük ezt a specialitást, viszont Anglia és Norvégia sem nyer vele sokat. Angliának kitűnően berendezett politikai élete van; amivel Tisza István feje tele van, azt is ott szítja magába. A nagy honmentőnek, parlamenti magán-messiásnak ott nem igen akad majd dolga. Ezt bizonyára hamarosan be fogja látni ő maga is és áthajókázik Angliából, ahol már nincs szükség rá, Norvégiába. Norvégiában, ott már egész más! Ott már alig várják Tiszát. Ott megtörtént néhány hónapja, hogy a „mérgező illúziók táplálói” egy szép napon megszakítottak minden közösséget Svédországgal és a dualizmus, amelyben addig éltek, függetlenségévé vált. Ezen segíteni kell, mert az országok csak dualizmusban lehetnek boldogok, függetlenségben tönkremennek! És ezen csupán Tisza tud segíteni, a dualizmus utolsó hőse, a közösség Don Quijotte-lovagja. Fehérruhás norvég leányok már várják őt a parton . . .

Kossuth-szobor Nagyarsányban.

Lelkes ünnepség keretében leplezték le tegnap Nagyarsány községben Kossuth Lajos szobrát. Az ünnepségre leutazott Kossuth Ferenc is, aki a leplezési ünnep során szintén beszélt és hangsúlyozta, hogy *bizik a függetlenségéi eszméinek teljes győzelmében*. Bizalommal van a jövő iránt. Nem szabad elcsüggednünk, hanem lankadatlanul előrehaladnunk azon az úton, amelyet Kossuth Lajos jelölt ki a magyarság számára. Kossuth Lajos neve a feltámadás, a jövő. Délután diszebed volt, melyen Kossuth Ferenc újból felszólalt. Elmondta, hogy az ország most *nehéz helyzetben van*, mert *nem rendelkezik szabadon önmagával*. Van fölöttünk *egy erősebb akarat* s ez az oka, hogy *kénytelenek vagyunk érdekeinkkel megalkudni*. De eljön az idő, mikor a magyar nemzet akarata diadalmaskodni fog ezen az idegen akaraton. Kossuth Ferenc még az este visszatért a fővárosba.

Horvát politikai csendélet. Vasárnap délután népgyűlést tartott a Starcevic-párt, melyen több száz főnyi tömeg vett részt. Megjelentek Frank, Elegovics, Persics és Zatluka képviselők, de eljöttek a rezolucionisták is, akik szintén több százan voltak. A Starcevic-párt közáporral fogadta a falun keresztülvonuló rezolucionistákat. A népgyűlést dr. Frank nyitotta meg és hevesen megtámadta a horvát koalíciót. Erre aztán hatalmas verekedés tört ki a két tábor között. Sok embert véresre vertek, többen pedig veszedelmesen megsebesültek. A rezolucionisták vezetői közül sulyos sérüléseket szenvedett Szirovatka Hrinkó, a Hrvatska szerkesztője. A csendőrségnek csak nehezen sikerült a verekedőket szétválasztani.

Ónod. Szép, hazafias ünnepély keretében ment végbe vasárnap délután a borsodmegyei Ónod községben a Borsod-Miskolczi Közművelődési és Muzeumegyesület által az ónodi országgyűlés emlékére állított emlékoszlop leleplezése. Az emlékoszlop Ónod község főterén áll s azon Rákóczi jelmondatai s az 1906. évi XX. t.-c. I. szakasza vannak bevésvé.

A kapitány ur Abbáziában. Nagy riadalmat okozott tegnap Abbáziában egy vadászszázados, aki reggel Schuk Ferenc mérnök lakásába hatolt kivont karddal és töltött revolverrel és ott kardjával a mérnök fejére egy hatalmas vágást mért. A lakásban lévők csak nagynehezen bírták lefegyverezni a dühöngő tisztet, akinek a kardját el is vették és a fumei térparancsnokságnál helyezték letétbe. A százados különös viselkedésének magyarázata az, hogy a napokban lovagias ügye támadt a mérnökkel, de nem várta meg, míg az megnevezze megbízottait. A mérnök sebe meglehetősen súlyos.

Egy urinó tragédiája. Özvegy Lebinger Ferencné, született Kohn Jozefa ma lugkoldatot ivott az Izabella-utca 77. száma alatt levő lakásán. Az életunt urinót veszedelmes állapotban szállították a Rókus-kórházba. Belső részeit úgy összeégette a maró folyadék, hogy már aligha épül föl. A kórházban rövid időre magához tért s akkor elmondta a kiküldött rendőrtisztviselőnek, hogy miért kereste a pusztulást. Megismerkedett ugyanis egy Salgó Dezső nevű nyugalmazott tisztviselővel, aki hosszú időn át udvarolt neki és többször házasságot ígért. Ő hitt a mézes-mázos szavaknak. Salgó — ugymond — lassankint egész vagyonából kiforgatta, utolsó fillérjét is elszedte tőle. Körülbelül kilencezer koronája volt az özvegynek, azonkívül szép kelengyéje, butora s most szegény, akár a templom egere. Sirva nyögte:

— Elöttem a tél, a fenyegető nyomorúság és hajléktalanná lettem volna. Az az ember csak hitegetett s ma kétségtelenül megtudtam, hogy eldob, mint egy kifacsart citromot. Nem maradt egyéb hátra, mint hogy a borzasztó inség elől a másvilágra meneküljek. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított ez ügyben s ki fogja hallgatni Salgót, aki a Király-utca 72. száma alatt lakik.

Vak Bottyán. II. Rákóczi Ferenc híres generálisának, a félelmetes félszemű Bottyán Jánosnak emlékére szép ünnepet rendezett tegnap Gyöngyös városa. Vasárnap leplezték le a vitéz generális emléktábláját a Ferenc-rendiek ősi templomában. A képviselőház küldötte, Thaly Kálmán gyönyörű beszédben méltatta a hős kuruc érdemeit és elhelyezte a tábla fölött a Ház koszoruját. Ezután Pintér Kornél rendfőnök átvette az emléktáblát. Délben banket volt Thaly Kálmán tiszteletére.

Podmaniczky Frigyes betegsége. Báró Podmaniczky Frigyes egészségi állapotában szombat óta visszaesés támadt. A beteg két nap óta ismét ágyban fekszik és orvosa megtiltotta neki, hogy vendégeket fogadjon.

Kártyabarlang a jogakadémián. A nagyváradi jogakadémia olvasóterme az idén átalakult kártyabarlanggá. A nagyreményű jogászok hosszabb idő óta alig látogatták az előadásokat, mert a huszonegy, nasi-vasi és makaó tanulmányozás foglalta el minden percüket. Az olvasótermet átalakították kártyaszobává és a jogászurak kártyaveszteségei felemésztették a tandíjat, a kosztprénzt, a lakbért és bizony a nagyváradi jogászok most nagy gazdasági válság előtt állnak. Ezt a válságot azonban nem a politikusok vagy a finánczenik fogják megoldani. Az olvasótermi szép napoknak azonban véget vetett az igazgató szigorú rendelete és a megkopaszított hallgatók ezentúl a tantermekben lesznek kénytelenek szórakozni.

Dinamitot loptak. A kapnikbányai aranybánya-társulat raktárából ismeretlen tettesek nagymennyiségű dinamitot loptak el. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a dinamit-tolvajok kézrekerítésére, de a nyomozás eddig eredménytelennek bizonyult. Rövid időn belül ez már a második eset, hogy a dinamitraktárt megrabolták.

Leesett a lóról. Súlyos baleset érte tegnap a löversenyen — mint Kolozsvárról táviratozzák — Szentkeresztly István huszár-főhadnagyot. A főhadnagy az egyik futamban lebukott a lováról és eltörte a karját. A szerencsétlenül járt katonatisztet a kolozsvári sebészeti klinikán ápolják.

A garniban. A minap több melkerinről közölt A Hír tudósítást, — olyan hölgyekről, a kik pásztorórán fosztják ki a gyanutlan férfiakat. Tegnap kézrekerült a főmelkerin is Hajagos Róza személyében. A csinos és ravasz nő valamikor szakácsné volt, de kicsalt egy gazdag, öreg könyvkereskedőtől nyolcezer koronát, szép lakást bérelt, drága ruhákat csináltatott s attól fogva uri módon élt. A pénz nem sokáig tartott, meglopta a tolvajt is egy furfangosabb gonosztevő, Strassnoff Ignác, aki tudvalevőleg zágrábi szélhámosa után börtönbe jutott. Hajagos Róza aztán ugynevezett bájait kamatoztatta. Szombaton este is bekísértette magát egy ural a Propeller-szállóba, amely a legsötétebb Szivuticában húzódik meg. A szerelmes ur — egy vendéglős — későn vette észre, hogy aranyórája és lánc hiányzik. Följelentést tett a rendőrségnek, amely kinyomozta, hogy a harminchatesztendő garnitünder zálogba csapta az ékszereket s kiment a löversenyterre. A detektivek éppen akkor fogták el, amikor a negyedik futam előtt tiz koronát tett a Hát te? nevű lóra.

— Legalább a tikettet hadd váltsam be, — könyörgött a nő, amint a kapunál észrevette, hogy az ő számát huzzák föl.

Kilencevenkilenc korona volt az osztalék. A detektivek megengedték, hogy a pénzt fölvegye, aztán bekísérték a főkapitányságra, ahol mindent elszedtek tőle. A többi közt huszonnyolc zálogcédulát is találtak, amely csupa lopott tárgyról szólt.

Zsolnay Vilmos szobra. Tegnap leplezték le Pécsen Zsolnay Vilmosnak, a magyar iparművészet e nagynevű képviselőjének ércszobrát. A nevezetes ünnep Pécs városába hozta Baranyamegye közönségét, ünnepi külsőt adott a városnak s a lakosságnak, amely sűrű rajokban lepte el az utcákat s a szobor környékét. Megjelent Pécsen Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, egy csomó képviselő, számos törvényhatósági kiküldötte, továbbá a kereskedelmi és iparkamarák, az iparművészeti és iparos egyesületek képviselői. A vendégeket Zsolnay Miklós, a kiállítás elnöke, gazdag reggelivel traktálta. Tíz órakor volt a szoborleplezés. Amikor Kossuth a számára elkészített diszszátorba érkezett, a szobor körül már hatalmas tömeg nyüzsgött. Kossuth, amikor Horvay János és Schulek Frigyes sikerült alkottásáról lehullt a lepel, sokáig elnézte Zsolnay Vilmos ércalakját. Innen Kossuth Ferenc a pályaudvarra hajtatott, ahol két küldöttség tiszteltgette nála. Az egyik nevében Zsolnay Miklós mondott köszönetet Kossuthnak a pécsi kiállítás iránt tanúsított jóakarataért, majd Thék Endre üdvözlő szavaira Kossuth a magyar ipar jövőjébe vetett rendíthetetlen hitéről beszélt. A miniszter délután egy órakor utazott el Pécsről Nagyarsányra, ahol a negyvennegyedik Kossuth-szobrot leplezték le.

Aki lenyeli a gyémántot. Elegáns, selyemruhás nő állított be a Bachruch-féle ékszerboltba a délelőtti folyamán. Elmondta, hogy az unokahugának nászajándékot akar vásárolni s gyémántok közt válogatott félórahosszat, de nem talált megfelelőt.

— Holnap eljövök a hugocskámmal, — mondta végül s beszállott a várakozó fogatba.

A boltban észrevették, hogy a legnagyobb gyémántok egyike hiányzik. Az elegáns hölgyet gyanúsították s egy szállóban rá is akadtak a detektivek már délben. Megállapították, hogy nemzetközi kalandornő s nem orosz grófnő, akinek magát kiadta, hanem Schön Anna müncheni születésű, huszonhatesztendő, volt pincérnő. Mindig egy Azor nevű pinsi kutyát vitt magával a boltokba s ma is ez a kutya segített neki: lenyelte a gyémántdarabot. De a rendőrorvos is nyeletett vele egy kis hajtőszert s a drágakő csakhamar előkerült. Schön Annát lecsukták.

Kitüntetés. Burger Anna és Fia budapesti céget a pécsi országos kiállítás zsürije díszoklevéllel tüntette ki.

A Gutenberg-ház. Tegnap avatták fel nagy ünnepségek közt a magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők Sándor-téri pompás palotáját, a Gutenberg-házat. A ház földszintjén lévő díszterem zsufolásig megtelt közönséggel, amelyet Krausz Soma egyesületi elnök üdvözölt meleg szavakkal. Az avatóbeszédet Peidl Gyula, a Typographia szerkesztője mondta, lelkes hangon, lendületes szavakkal lelkesítve összetartásra a nyomdászokat. Ezután elhelyezték a ház falában a márvány emléktáblát.

Az erzsébetfalvai vasuti katasztrófa. A Hír három nappal ezelőtt közölte, hogy a Budapest-küléri állomásnál történt katasztrófa ügyében Zinemann Ede mozdonyvezetőt is bünrészes-séggel vádolják. Dobi István váltóór után ma öt szintén letartóztatták. — A vasuti szerencsétlenség helyén holnap délben dr. Lázár Ernő vizsgálóbíró, Kórody Béla rendőrkapitány és az Államvasutak képviselői helyszíni szemlét tartanak. Ennek az eredményétől fogg, hogy a kitérő-állomás főnökét, Neumann felvigyázót letartóztatták-e vétkes mulasztás címén.

Méreg a kutakban. Nagy izgatottsággal tartja a Debreczennel szomszédos Alsó-Józsa község lakosságát egy titokzatos esemény. A község összes kutai meg vannak mérgezve. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a kutakat kénssavval és petroleummal mérgezték meg. Eddig több mint harminc megbetegedés történt, köztük néhány súlyos természetű is. A hatóság szigorú vizsgálatot indított az ügyben.

Négy szerencsétlenség. A 2581. számú tehervonat tolatása közben egy kocsit alá került Peseki András fékező a kőbányai alsó pályaudvaron. A szerencsétlen azonnal meghalt. Holttestét a morgueba vitték. — Ditrich József házi-szolga az Egressy-ut 15. számú háznak udvarán tréfalokozva revolvért fogott Zsoldos Lajos házi-szolgára. A fegyver elsült s a golyó nyakába furdott Zsoldosnak. Haldoklik a Rókusban. — Raumer Ferenc tizenöt éves fia a Thököly-úton felkapaszkodott egy villamos kocsi. A kalauz ráijesztett a peronról s a fiu leugrott, úgy, hogy a kerek jobbra lábát levágták. A Rókusban ápolják. — Ugyancsak a Thököly-úton összeütközött a 220-as villamoskocsi a 6. számú mentőkocsival. Az utóbbinak hátulso része eltört s egy ember könnyen megsérült.

Tűz. Tegnap éjjel nagy tűz pusztított az abauj-tornamegyei Vilmány község határában. Rosenzveig bérlő tanyáján tűz támadt s a gazdasági épületek teljesen leégtek. Nagymennyiségű takarmány és több ló és tehén is elpusztult. A kár mintegy nyolcvan ezer korona. A vizsgálat kiderítette, hogy a tűz gyújtogatásból eredt.

Életuntak. A Kéthoronához címzett szállóban egy fiatal, huszonnyolc-harminceves, csinos hölgy bérelt szobát tegnap délben. Nem sokára mellbe lötte magát és kiszendvedett. Semmiféle irást nem találtak nála, amiből a személyazonosságát megállapíthatták volna. A vendégek könyve ezt írta be:

— Hajdu Amália hivatalnoknő. Kassáról.

A holttestet a törvényszéki orvostani intézet boncoló termébe vitték s vizsgálatot indítottak az eset tisztázása végett. — A Conti-utca 10. számú mulatóhelyen Varga Róza huszéves leány, aki rendőrségi felügyelet alatt volt, marólugot ivott. Reménytelen szerelem miatt. — Matusits Sándor cipész mellbe szurta magát, a Füzér-utca 31. száma alatt. Halálos sérüléssel a Rókusba szállították. — Weisz József tizenöt éves fia ma este nyolc és kilenc óra közt a Margit-hidról beleugrott a Dunába. A hajósok idejekorán észrevették s kimentették. Súlyos állapotban szállították haza a Visegrádi-utca 21. száma alá. A szerencsétlen fiu szivbaja miatt való elkeseredésben kereste a halált.

Francia katonaszökevény Budapest. Pár nappal ezelőtt közöltük, hogy elfogtak egy körmönfont tolvajt, aki a Koronaherceg-utcaiban levő boltokat fosztogatta. Ma kiderítették, hogy az illető, névszerint Polliere Alphonse francia katonaszökevény s a Jéna nevű hadihajóról illant el. Toulonból távoztán, Strassburg, Prága, Bécs, Graz és Salzburg városokban loptott és csalt. Innen a büntetésének kitöltése után az osztrák fővárosba szállították.

A szocialista tanár. Súlyosan járt el a temesmegyei főigazgató most egy temesvári reáliskolai tanárral, Kunfi Zsigmonddal szemben. Kunfi, aki régi ismert szocialista író és lelkes apostola a szociáldemokráciának, résztvett az október tizediki népgyűlésen és beszédek is tartott. A tanár másnap, tizenegyedikén reggel előadás előtt átiratot kapott a főigazgatótól, amelyben arra való hivatkozással, hogy szocialista eszmékkel foglalkozik, bizonytalan időre szabadságolják. Kunfi azóta nem is ment az iskolába, egyelőre várakozó álláspontot foglal el. Kunfi öt éve tanítja a temesvári főreáliskolába a magyar és német irodalmat.

„Magán-detektív vagyok!” Jól öltözött ifju megszólított az Erzsébet-köruton egy uriassonyot.

— Magán-detektív vagyok, a nevem Vajda Sándor.

— Mi tetszik?

— Férjétől megbízást kaptam, hogy járjak nyomában, jól figyeljem meg. Konstatálom, hogy most randevuról jön.

— Nem igaz! Nem igaz!

— Hiába tagad! De ha fizet negyven koronát, akkor hallgatók, mint a sir.

Az urinó megijedt, de azért pénzt nem adott, hanem elsietett. A fiatalember utána. Még hordárt is küldött a lakására fenyegető levéllel. Az asszony ma följelentette s a detektívek kiderítették a levél segítségével, hogy a zsaroló Winternitz Zsigmond huszonhárom éves betűszedő. Letartóztatták. Az illető négy hasonló zsarolást követett el.

Budapest közbiztonsága. A főkapitány ma számolt be a székesfőváros közigazgatási bizottságának ülésén Budapest mult havi közbiztonságának állapotáról. A büntettek szaporodtak: 1833 lopás, 193 sikkasztás, 111 csalás történt. Letartóztattak 211 embert, akik közül 12-öt szabadon bocsátottak. A tolonc- és fogházban 1607 ember volt. 770 a kihágási büntetését töltötte ki. 190-et különböző hatóságokhoz vettek át, 133-at kiutasítottak, 392-öt eltoloncoltak, 105 átkelési tolonc volt. 552 nő volt köztük. Budapest idegenforgalma 19.142 vidékiből és 4834 külföldiből állott. A jelentés aztán még a fontosabb rendőrségi eseményeket sorolja föl.

Ünneplik a királyt. Az első számú közös huszárezred szombaton ünnepelte meg hatvanadik évfordulóját annak, hogy a király az ezred tulajdonosa lett. Az ünnepségen résztvett Gaudernak József, lovassági tábornok, a nagyszobeni 12-ik hadtest parancsnoka. A tisztikar üdvözlő sürgönyt küldött a királyhoz. A legénységet megvendégelték és az összes fegyelmi büntetéseket elengedték.

Gyógyszerészek kongresszusa. A magyar gyógyszerészek tegnap tartották kongresszusukat Szeged városában. A gyógyszerészek közül mintegy százötvenen jelentek meg. Muraközi László debreczeni gyógyszerész nyitotta meg a kongresszust. Bokor Adolf üdvözölte azután a megjelenteket, mire megalakult a kongresszusi tisztikar. Azután Mihalovics Jenő ismertette a gyógyszerész-törvény tervezetét a debreczeni nagygyűlés megállapodásaival egyetemben. Karlovszky Géza (Budapest) a jogadományozások tárgyában szólalt fel és azt javasolja, hogy a gyógyszer-tárjogot a férj elhalálása után az özvegy pénzért megválthassa, továbbá a jogadományozásnál tekintetbe kellene venni a képesítést és a régebbi működést, továbbá, hogy országos gyógytári pénzalap létesíttessék, melyből azután nyugdíjalapot kell teremteni. Karlovszky javaslatát sürgős tárgyalásra átteszik az országos gyógyszerész-egylet igazgatóságához. A kongresszust folytatják.

Fizetésrendezés a déli vasutaknál. A déli vasutak személyzetét már hónapok óta tartja érthető izgatottságban fizetésrendezésük kérdése. A többi magánvasutak nagyrésze teljesítette már az alkalmazottak kérését s megadta a fizetésrendezést a máv. sémája szerint, a déli vasutasok ügye azonban még mindig a tárgyalások stádiumában van. Balhagyó Tivadar gróf, mint az Országos Vasutas Szövetség elnöke, több ízben fordult már e tárgyban a déli vasutak igazgatóságához, ma pedig lajtafalusi birtokáról Bécsbe utazott, hogy a déli vasutasok illetményeinek rendezésénél személyesen interveniáljon. Értesülésünk szerint a tárgyalások eredménytelen is jártak s az igazgatóság a végleges megállapodásokat e hó 19-én fogja az alkalmazottakkal tudatni.

Osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyert: 87061.

5000 koronát nyertek: 12513 35397.

2000 koronát nyertek: 20804 21090 40511 49681 51622 54042 55002 55663 56701 70301 73248 83589 89498 97813 101501 114160 119915.

1000 koronát nyertek: 2478 2643 6115 9886 15908 16845 20278 32696 34889 36488 39189 39327 44204 50385 52111 52826 57103 71743 72577 73596 73632 76171 76434 78841 82571 83338 87100 91216 93797 97857 100103 102754 106649 113717 115418 115504 118512 120036 121499 122898 123095.

500 koronát nyertek: 808 3859 4892 46524 8651 9237 9619 9746 10922 17327 116418 21163 21989 22617 22904 23882 24439 24513 25329 26851 29675 29849 33344 33485 39908 40259 47055 47371 47848 49480 50583 54868 56154 56596 57014 58730 64670 68067 69616 71738 73144 72587 75667 76333 76523 76853

76889 78491 78863 83950 85855 88363 88670 91294 94392 95161 95873 98187 99254 102407 102464 106946 107885 109316 111282 112627 112939 113680 111933 114306 124218.

A pacsirta. A tavasz szimbóluma, a természet fáradhatlan daiosa ez a kis madár, amely elbűvöli, felvidítja, rajongóvá teszi az embert. Ezt a hangulatot örökítette meg Szinyei Merse Pál a Pacsirta című festményén, mely a művész kollektív kiállításán olyan általános tetszést aratott. A természet lágy ölen a vadvirágos réten egy bájos nő fekszik, és karjára könyökölve, nézi figyeli a pacsirtát, mely a báránnyelűs kék égen magasán száll felfelé. Ennek a festménynek sok-szorosítása most jelent meg a Könyves Kálmán műkiadó társaság kiadásában rendkívül sikerült művészi kivitelben. Aki ezt a képet megszerzi, az örök tavaszt viszi szobájába. A kép díszes aranyozott Vágó Dezső által tervezett stilizált keretben 56 koronáért kapható, és 3 koronás havi részletfizetésre is megrendelhető a Könyves Kálmán magyar műkiadó részvénytársaságnál, Budapest, (Nagymező-utca 37—39.)

x **Hű férj.** Minden hű férj, ha feleségét igazán szereti, névnapjára kellemes figyelmességgel lepi meg. Vásárol feleségének egy szép, gyönyörű kártya színházi látóvetet, Schönmald Imre pécsi író és iparművészeti cikkek készítőjénél. Kérjük tehát sürgősen árjegyzéket, melyet ingyen küld meg.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

Susanne Després himlőbeteg

Párisból jelenti egy táviratunk, hogy Susanne Després világhírű francia drámai-művésznő himlőben megbetegedett. Esetleg gyógyul, de a színpadra többé nem léphet; az alattomos nyavalya, amelyet már örökre eltiportnak hittünk, egyszerre föltámadt, végigpusztított Európán és a sok kár között, amit okozott, nem kis rész az, hogy elragadja tőlünk ennek a nőnek a művészetét.

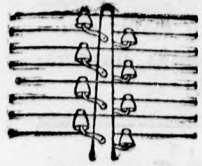
Després Susanne egyedül állt a világszínpadon. A francia öntudatos, tökéletes stíbeli szépség, az északi népszékek pszichológiai mélysége és az olasz nagyok forró, vizionárius ösztönyszerűsége egyesült benne. Sokan a francia Dusenek nevezték. Különösen Ibsen-darabokban volt nagy.

Kis varrónő volt Párisban, mikor Lugué-Poe szinigazgató fölfedezte még nem is olyan nagyon régen és törékeny, formátlan teste, esynyasága, rekedtes hangja ellenére is, néhány év alatt a világ egyik első színésznője lett. Pesten is játszott tavaly.

* **Népszínház-Vigopera.** A Népszínház-Vigopera e heti műsorát A Sárga Dominó uralja. Szirmay Albert nagyszerű operettje négyeszer kerül színpadra: ugymint kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap. A többi estét Carmen tölti be, amelyet cenzurál részben változott szereposztással fognak játszani. A társulat, híven a színház repertoire-programmához három újabb darabra készül. Ezek: A denevér Strausstól, továbbá egy angol operett A nap hőse, melyet Hellai Jenő fordított magyarra s amelynek első női szerepét Kürty Klára fogja játszani. Végül Raskolnyikov Dosztojevskij világhírű regénye színpadra átdolgozva Vajda Lászlótól s Moly Tamástól. Mind a három darabból serényen folynak a próbák s előadásuk rövid időn belül megtörténik.

* **Hunyadi László.** Az Operaházban holnap, kedden Hunyadi László kerül előadásra. Erzsébetet V. Krammer Teréz énekli. Ez lesz a művésznőnek, mint újonnan szerződött tag-nak első fellépése.

* **Carmen.** A Népszínház-Vigopera mai második operaelőadásán, Bizet Carmenjében Micaelat Ledofszky Gizella helyett egy fiatal művésznő, Halmágyi Anna énekelte, akinek különben ez volt az első fellépése. Halmágyi Anna rendkívül kedves színésznő, nem nagy, de kellemes és iskolázott hangja van, a játéka diszkrét és előkelő. Szép sikere volt. Az előadás különben újabb diadala volt a Népszínház-Vigopera pompás együttesének.

TÁVIRAT TELEFON

Védjük az osztrák ipart! Andrássy mondja

Szeged, október 14.

Szeged városa többször határozatot hozott, amely szerint az osztrák ásványvizeket és gyógyvizeket nagyobb városi illetékekkel sújtja, mint a magyarokat. Ez természetes és dicséretes módja a magyar ipar védelmének. A belügyminiszterium azonban mindannyiszor megsemmisítette a városnak ezt a határozatát, bevallva, hogy az osztrák pénzügyminiszter nem engedi az ilyen illetékkiszabást. Legutóbb a város megismételte ezt a határozatát, amire ma a következő sürgős leirat érkezett a belügyminiszteriumból:

Szeged város tek. Tanácsának.

Az osztrák pénzügyminiszter ur kifogást intézett hozzám az iránt, hogy a város közönsége az osztrák ásvány- és gyógyvizeket magasabb illetékekkel sújtja, mint a magyarokat. Ezt már ismételt kifogás tárgyává tettem. Most ismételt felszólítom a város közönségét, hogy módosítsa határozatát és a módosított illeték-szabályzatot terjeszse elém.

Budapest, 1907. október 7.

A miniszter helyett:
Hadik János
államtitkár.

Ezért a leiratért bizonyára nagyon hálas lesz a belügyminiszternek — osztrák pénzügyi kollégája.

Gyilkosság az utcán

Rozsnyó, október 14.

Mulatás közben hevesen összetűzött egy itteni korcsmában Tökölly János munkás Budi István bányászszal. Csakhamar verekedés támadt köztük. Dulakodás közben kirohantak a korcsmából a sötét utcára. Tökölly János öccse, István, aki tanuja volt a verekedésnek, látván, hogy bátyja veszélyben van, utánuk rohant, kést rántott elő és a sötétségben véletlenül az ott álló Géczy Istvánra rontott, akit egy késszurással megölt. Azután Budi Istvánon ejtett több szurással életveszélyes sebet. A rendőrség letartóztatta Tökölly Istvánt.

Letartóztatták Szászváros sikkasztóját

Szászváros, október 14.

Szászváros pénztárnokát, Schuller Móricot letartóztatták és átkísérték a dévai ügyészség börtönébe. Schuller Móric ellopta a város összes pénzét, de bár öt hét óta nyilvánvaló volt a pénztáros bűne, a hatóságok nem merték kezüket rátenni. Schuller Mór apja Szászváros polgármestere, a családja a legtekintélyesebb szász familia. Schuller a dévai kórházban négy héttel ezelőtt öngyilkosságot kísérelt meg, akkor hazaszállították szülővárosába. Most felépült és mert a rovancsolás minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy Schuller pénztáros több mint háromszázezer koronát vitt el lassanként a várostól, a dévai ügyészség megkeresésére letartóztatták.

Lépfene Gömörmegyében

Rimaszombat, október 14.

Gömörvármegyében néhány nap óta ijesztő mértékben lépett fel az állatok között a lépfene. A járvány gyorsan terjed. A hatóság sürgős intézkedéseket tett, hogy a veszedelmes betegségnél gátat vessen.

Királygyilkosok Párisban

A finyás franciák megfélemedtek

XVI. Lajosról

Páris, október 14.

A szerb kormány nemrég arra kérte a francia kabinetet és elsősorban Picquart hadügyminisztert, engedje meg, hogy husz szerb tüzértiszt beléphessen a francia hadseregbe az új gyorstüzelő ágyuk tanulmányozása céljából. A hadügyminiszter teljesítette a kérést és egyben felszólította a szerb hadügyminisztert, hogy mutassa be az illető tisztnek névsorát és személyi körülményeik leírását. Ez meg is történt és husz szerb tiszt belépett a francia tüzérségbe. Utólag aztán kiderült, hogy a szerb hadügyminiszter négy királygyilkos tisztet is delegált, félrevezetve a francia hadügyi kormányt. Az illető tiszt: Stojanovic őrnagy, Milivojevic Dragolju, Jurics Milán és Dimitrijevic Dragotin. Picquart hadügyminiszter erre megtagadta a négy összekülvő tiszt felvételét és utasította a francia tiszteket, hogy ne közelkedjenek a királygyilkos szerb tisztekkel, akik sietve elutaztak Párisból.

Léghajón Európán keresztül

Nem sikerült!

Kopenhága, október 14.

Tegnapelőtt délután indult utnak a londoni kristálypalotából a Mammuth léghajó, hogy keresztüljárva egész Európa fölött, Pétervárott ereszkedjék le. A kísérlet, ha sikerült volna, megszegyeníti Verne Gyula fantáziáját és nagyban előreviszi a mostanában forrongó léghajótudományt. De nem sikerült. A Mammuth ma Saken mellett leszállt. Erősen megrongálódott és az utasai hajókóteleken bocsátkoztak le a kosárból.

A másik veszedelem

Lipót belga király nagybeteg

Brüsszel, október 14.

Lipót király szintén nagybeteg és állapota szintén válságos. Az agg. nagyszakállu uralkodó Rolat francia fürdőn, Bodeaux közelében fekszik és oly nagyfokú színgyöngeség ált be, hogy minden perc katasztrófát hozhat. A helyzet annál sulyosabb, mert a belga kamarában válság ütött ki és az egész Ház a Kongó-panamák miatt a király ellen fordult.

A diadalmas hajó

De a fűtője megőrült

New-York, október 14.

Tegnap fejeződött be az a nagy verseny, amely az Amerikajáró hajóstársaságok közt folyt. Eddig az „Oceán kék szalagja” a hamburg-amerikai társaságé volt, amelynek Deutschland hajója öt nap 7 óra és 3 perc alatt tette meg az utat, azaz óránként 23.36 mértföld átlagos sebességgel haladt. Most azonban, az angol Cunard Lusitania nevű új óriása négy nap, 19 óra 52 perc alatt uszta meg az Oceánt, öt órával és két perccel verte tehát a német rekordot. A rekordnak azonban áldozata van: egy munkás. A Lusitania fűtőkamarájában, hogy a nagy sebességet kifejthesse, akkora hőség kerekedett, hogy az egyik fűtő beleőrült. Be akarta vetni magát a kazánba: hat embernek kellett lefognia és elvinnie a hajókórházba.

Toselli nem tud zongorázni

Nem lesz a szerződésből semmi

Firenze, október 14.

Toselli amerikai hangversenykörútjából nem lesz semmi. Az illető impresszárió ugyanis visszalépett a szerződéstől, mert alkalma volt róla meggyőződni, hogy Toselli nagyon jelentéktelen művész és csak kudarcot vallana vele Amerikában.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsio a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja

rózsás kerek arcukat.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Rendkívüli gyógy sikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

A SCOTT-féle Emulsio felnőtteknek s agoknak épp oly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

A Stefánia-uton

elfogták a gyermekrontót

— A HIR tudósítójától. —

Többször említést tettünk arról az emberbőrbe bujt vadállatról, aki apró leányokat támadott meg a legborzasztóbb kegyetlenséggel. Végig kalandozta az egész várost s hol az Angyal-földön, hol a Vérmezőn bukkant föl. Leginkább a budai oldalon garázdálkodott s a katonai gyakorlótér árkában egy hivatalosolga öttestendős gyermekét csalta oda, hogy bestiális vágyát kielégítse rajta. A rendőrség nagy apparátussal kutatta a titokzatos merénylőt, de csak a véletlenek köszönheti, hogy rátehetette a kezét.

A Stefánia-ut mentén egy bokorban vették észre a mai merénylet végrehajtóját. Dolecskó Mihály vasgyári munkás délután két óratájban sikkasztást hallott a sűrűből. Odasietett s nagy megdöbbenéssel látta, hogy egy kamásni, lovásznak látszó ember öklével üt egy kisleányt, a másik kezében pedig széles pengéjű kést markol.

— Hagyd abba, bitang! — kiáltott rá, de a roppantul izgatott férfi nem ijedt meg s visszazólt ilyenformán:

— Fogd be a szád és takarodj, mert beléd-döföm ezt . . .

Dolecskó kirohant a bokrok közül és segítségért kiáltott. Járókelők siettek oda, rendőr is érkezett a Park-Klub elől. A vadállat kibujt a sűrűséből s amikor észrevette a csoportosulókat visszaugrott s futni kezdett az ellenkező irányban. A többiek utána. A merénylő megbotlott egy fagyókérben s hasra vágódott, mire utólérték. Nagynehezen lefegyverezték s a rendőr megkötözte.

A főkapitányságon, ahova bekísérték, kiderült, hogy a gonosztevő Ihász János pápai születésű, harminckilenc esztendőes lovász. Több versenystállóban s előkelő uraknál szolgált, így Freystaedtler Jenő lovagnál is. Hogy a leánykát bántotta volna, azt a leghatározottabban tagadta. Bevitték a vézna, csöppnyi áldozatot, Vackó Amália négy esztendőes leányt is a főkapitányságra. Alapos vizsgálattal kétségtelenül megállapította a rendőrorvos, hogy erkölestelen merénylet történt s a gyermek állapota nagyon sulyos.

Ihász aztán nem tagadott tovább. Több gagságot azonban nem akart beismerni, noha a múlt heti, budai merénylet személyleírása pontosan ráillik. Holnap be fogják idézni Fekete Anna édesapját s azt a lámpagyújtogatót, aki este a budai áldozatot megtalálta. Szembesítik őket, valamint Annuskát és öccsét a lovászszal. A kéthéttel ezelőtt halálra kintott másik leány hozzátartozóinak is meg fogják mutatni Ihászt, aki természetesen a börtönbe került. Vackó Amáliát ma nem lehetett kihallgatni, mert lázas, beszámíthatatlan állapotban van. Kórházba akarták vinni, de szülei könyörögtek, hogy ők hadd ápolhassák otthon. Lakásukra szállították és gondos orvosi ápolásban is részesítik. Holnap valószínűleg a négyéves áldozatot is kihallgathatják.

Ujabb tüntetés Pikler Gyula ellen

Ma újra tüntetés volt az egyetemen. A *Szent Imre Kör* tagjai meg akarják akadályozni *Pikler Gyulát* abban, hogy hallgatónak előadást tartson. Mind a két tábor harca készen vonult ma délután az egyetemre, ahol különben nincs helye semmiféle pártárványnak, se jobbról, se balról semmiféle tüntetésnek, egyedül a komoly munkának. *Pikler Gyula* hívei arra a hirre, hogy újból demonstrációt készülő professzoruk ellen, levelezőlapokat küldtek szét a szocialista érzelmű diákoknak a következő tartalommal:

T. kollega ur!

Szíveskedjék egy tervezett tüntetés megakadályozása céljából hétfőn pontban öt óra-
kor megjelenni.

Pikler hallgatói.

Az elsőemeleti hármastantermem, ahol *Pikler Gyula* előad, zsúfolásig megtelt öt órára. Nem sokkal később megjelent *Pikler* tanár, a katedrára lépett és beszélni akart. Fűlsiketítő lármá, éljenzés, abcugolás, trombitálás keletkezett; egyetlen szavát se lehetett megérteni. Erre a tanár krétát vett s a táblára a következőket írta:

Mint hogy igen nagy zaj van, az előadást írásban tartom meg.

Azután a legnagyobb lelki nyugalommal írni kezdett. Írásos előadását nem soká folytathatta, mert az izgatott hangulatnak hamarosan csattanós poéntja lett. Az eddig csak hadonászó botok és öklök összecsaptak. A verekedés csakhamar az egész teremben általánossá lett. De nem sokáig tartott, mert a verekedőket hamarosan *kiszűkítették a teremből* s az ajtót bezárták. A kiszűrt hallgatók a folyosón várták meg az előadás végét. A teremben pedig néhány percig tartó éljenzés és taps után az előadás nyugodtan folyt az óra végéig.

Előadás végeztével a folyosóra tödültek a diákok, ahol a tüntetők várakoztak. A sokkal csekélyebb számú tüntető sereg abcugolással és sípolással fogadta a kilépő tanárt. A többiek azonban nem sokat törődtek a zajjal. Sorfalat álltak a tanár előtt, mert az a hír kelt szárnyra, hogy tetteleg is inzultálni akarják.

Az Egyetem-téren *Pikler* kocsiá szállott. A hallgatóság *kifogta lovait* s kocsiját a Kaplony-utcán, Magyar-utcán és Kossuth-Lajos-utcán éljenzés és ünneplés közben a Társadalomtudományi Társulathoz vitték. Mikor a menet a Nemzeti Kaszinó előtt haladt el, a fiatalság botjait emelgetve, abcugolásban tört ki. A menet után haladó néhány ellentüntetető a Kossuth-nótába kezdett, de hangjuk a nagy zajban teljesen elveszett. A fiatalság nem akart széteszlani és hallani kívánta *Piklert*.

Pikler Gyula meg is jelent az erkélyen és beszélni kezdett:

— Országot, világot tanuságul hívok, — mondotta, — hogy mi volt a dolog előzménye. Mint szabad ország szabad polgára egy kongresszuson a kultura nagy kérdéseiről fejtettem ki nézeteimet. Mindenkinél ellenkező nézetét meghallgattuk, senkit zajongással el nem nyomtunk. Tiszteletben tartottuk a nézeteket és legfőbb bíráltni akartunk. Az igazságtól irtózók táborában ellenben oly nagy a félelem, oly gyenge a bizalmuk álláspontjuknak belső erejében, hogy velem szemben csak a céltudatos erőszakban és az elnémitásban bíznak. De, amint ez a történelem folyamán a haladással szemben soha sem sikerült, úgy nem fog sikerülni most sem, arra tanuság az önök nagy sokasága. És aki az erőszak fegyverét fogja alkalmazni az eszmék küzdelmében, az csak önmagát itéli el.

Pikler beszéde után a tömeg lassan oszladozni kezdett s mire a rendőrség nagy apparátussal megérkezett, már nem akadt dolga. Valószínű, hogy az ügy ezzel még nem fejeződött be, mert a kiszűrt egyetemi hallgatók folytatni akarják a tüntetést. Ma este ebben az ügyben a Menza Akademián ülést tartottak. Kár, mert mindkét részen a tüntetést abba kell hagyni. Nem az egyetem falai közé való az ilyen dolog. Csak szent, nagy, nemzeti célok szolgálatában jogosult az

ilyen oszontáció. A bármely oldalról jövő terrorizmus és tüntető zavargás nem a véleménykicsérlelések helyes eszköze. Legyen vége az egyetemen a hasztalan és csuf tüntetéseknek.

*

A budapesti tudományegyetem ifjúsági körének vezetői és az ifjúság megbízottai ma este népes gyűlést tartottak és a következő határozatot hozták: A budapesti egyetemi s főiskolai ifjúsági egyesületek vezetőiből és az ifjúság megbízottai-ból alakult jelen bizottság határozatképpen ki-mondja, hogy *Apponyi Albert* gróf közoktatásiügyi miniszternek eszméit és személyét ért támadásokkal szemben — a szabadtanítás pécsi nagygyűlésén — kifejezi legodaadóbb szeretetét és ragaszkodását. E célból a továbbiak intézésére bizottságot alakít.

GYILKOS APA

Agyonlőtte a leányát

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Nagykálló, október 14.

Végzetes szerencsétlenség történt tegnap a város határában levő szőlők között. *Fehér Imre* szőlőgazda véletlenül agyonlőtte a tulajdon leányát. A szerencsétlen embert annyira leverte a borzalmas katasztrófa, hogy válságosan megbetegedett. A tragikus eset az esti órákban történt. *Fehér Imre* a szőlőben várta a leányát, aki vacsorát vitt a számára. Egyszerre csak kutyacsaholást hallott közléről. Figyelni kezdett és elővette puskáját, hogy belelőjön a kutyába. A fegyver el is sült s nyomban utána fájdalmas jajkiáltás hangzott fel. *Fehér* a lövés irányába rohant és ott találta vérben fetrengve *Mária* nevű fiatal leányát. A kétségbeesett apa rémülten futott haza segítségért. Az eszméletlenül fekvő leányt bevitték a nyiregyházi Erzsébet-kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy a golyó a gyomrába hatolt és sérülése halálos. A leány annélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, ma éjjel meghalt. *Fehér Imre* ellen megindították a vizsgálatot.

EGY RECEPT, amely meggyilkolja a beteget

Mármarosziget, október 14.

Halálos végű szerencsétlenségnek lett az okozója egy recept. Az áldozat: *Tamás Antal* nyugalmazott fővadász. *Tamás* egészséges, erőteljes ember volt. Ma reggel hirtelen agóniába esett és néhány óra múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a hirtelen véget ért embert mérge ölte meg. *Tamást* az utóbbi időkben köszvényes bántalmak gyötörték. Ezért elhívatta dr. *Gruber József* orvost, aki a köszvény ellen orvosságot rendelt belső használatra. *Tamás* tegnap vette be az első kanál orvosságot. Már ettől rosszul lett a különben teljesen egészséges ember. Elvesztette étvágyát, szédülésről panaszkodott. Minden kanál orvosság után rosszabbul lett. Ma reggel, a hatodik kanál elhasználása után agóniába esett. Megrémült családja azonnal elhívta *Sefcsik Alajos* dr. városi orvost. *Sefcsik* dr. az orvosi rendelvényből megállapította, hogy *Gruber József* orvos olajban negyven centigramm foszfort rendelt. Ennek a hatása pedig okvetlenül végzetes. Gyorsan ellenmérget adott be az irtózatok között vergődő embernek. Minden hasztalan volt. Nem lehetett megmenteni *Tamás Antal* életét, aki retentően fájdalmas haláltusa után még a délelőtti folyamán meghalt. Az elhalt fővadász fia *Tamás Jenő* azonnal feljelentést tett *Gruber József* dr. ellen. *Sefcsik Alajos* dr. városi orvos pedig hivatalból jelentést tett a végzetes esetről az ügyészségnek. A törvényszék ma délután elrendelte *Tamás Antal* felboncolását. *Bencsik János* vizsgálóbíró pedig azonnal megkezdte a vizsgálatot. Az orvosságot és a receptet elköbverték. A városban az eset óriási szenzációt

keltett, annál is inkább, mert *Gruber József* dr. Mármarosziget társadalmában élénk szerepet játszik és csak nemrég nevezték ki Máramaros megye tiszteletbeli főorvosává.

Felmentették a fiúmei gyilkos leányt

Fiume, október 14.

Két hónappal ezelőtt feltűnést keltő gyilkosság történt Fiumében. Augusztus végén egy délelőtti a rendőrség épületében meggyilkolt egy fiatal leányt. A leány neve *Antonini Helén*, tizenhétéves varróleány. A meggyilkolt neve *Gilberto Nándor*, tizennyolc éves mechanikus. Ez elárulta a leánynyal való viszonyát *Alarrette* fiúmei droguista előtt, ki a leánynak régi kedvese volt. *Alarrette* droguista a leánynyal szakítani akart, mire egy alkalommal az utcán botrány keletkezett. E miatt a rendőrség elé kerültek, ahol *Antonini Helén* egy késsel agyonszúrta *Gilbertot*. *Antonini Helén* a tárgyalás folyamán mindent beismer, sőt hangoztatta, hogy örül, hogy megölte *Gilbertot*. A tanúk nagyobb része a leány terhére vallottak. Délután kihirdették az ítéletet, amely szerint a bíróság *Antonini Helént* felmentette s azonnal szabadlábra helyezte. A leányt a közönség ovációkban részesítette.

Jäger Marinál

— A HIR kiküldött tudósítójától. —

Hódmezővásárhely, október 14.

Egyszerű, alacsony kis parasztház vendége voltam ma Hódmezővásárhelyen. Az Álmos-utca 33-as számú fehér, nyugodt kis háznak nevezetes, világhíres lakója van pár nap óta: itt lakik *Szalai Jäger Mária* asszony, a mai kor legjelesebb boszorkánya, a leányával, *Balog Pétterné Kovács Lidivel* és a dédunokájával, a hét éves kis *Szabó Etellel*.

Szíves, vendégszerető nép a *Jäger Mari* hozzátartozói, örömmel tessékelték be a nagyasszonyhoz a tiszta szobába, ott ült egy a tornyosra vetett ágy előtt, egy alacsony, fonott szalmaszéken. Gömbölyű, nyájas arcu, jóságos nézésű öreg asszonyság, egyik térdén a biblia, a másikon dédunokája ül... Ez *Jäger Mari*, a gyilkos, a mérgekverő, a boszorkány, aki gonosz alatomossággal, hidegen, lelketlenül pusztította el anyai ember életét...

Mari néni, akihez, mióta itthon van, valóságos bucsujárás önzönlik állandóan, nagyon kegyesen fogadott engem is, székekkel kínált, bocsánatot kért, amiért ilyen rendtelenségben vannak.

Az egészsége után tudakozódtam. Kért, hogy hangosan beszéljek, mert a füle bizony már nagyon restes. Nem is felelt a kérdésekre, gondolta, hogy nem az az, ami érdekelt, mindjárt a rabságáról kezdett beszélni:

— Hát bizony, lelkelem uram, sok szép időt voltam oda. Kilenevenötben, ősszel fogtak meg a szentmihályi vásáron *Póka kapitány* meg *Privitzer* hadnagy, akkor hurcoltak el a családomtól, azóta raboskodtam mindmáig. Hej az a *Póka kapitány*, az isten verje meg, annak köszönhetek minden nyomorúságot.

— Miért szidja szegény *Póka kapitányt* — mondtam *Jäger Marinak* — hiszen meghalt már. Öngyilkos lett. Az asszony kegyetlenül mosolygott:

— Ugy kellett neki. Hála istennek. Sokszor megrugdóztam, sokszor összeképztem, itt van a sarka helye a lapockámon. Hóhár volt az az ember, minden bünt magamra vettem, mikor vallattott. Pedig csak a *Varga Lidi* bajában voltam részes, a többi mérgezést csak akkor vettem magamra, mikor a hajamánál fogva hurcoltak a földön...

Ezek a kellemetlen emlékek indulatba hozták *Jäger Mari*, a képe kivörösödött s a kezében tartott kis rongybabával nagyott csapott a térdére.

— Elmondom, most már nincs mit titko-

lőznom, miért lett az ellenségem, a megrontóm Póka kapitány. Kilencvenötben, mindenszentek estéjén, egyszer egy hintó állott meg a házam előtt. Egy finom, szép dáma szállott ki belőle, sűrű fátollal az arcán jött hozzám. Mindjárt, ahogy az alakján végignézttem, tudtam mi járatban van. Hát csakugyan mindjárt azon kezdte, hogy baj történt, más állapotban van, segítsék rajta. Nem vállaltam el a dolgot, hiába könyörgött, hiába ígért kincset, mert egyszer már nagyon megbüntettek ilyen bűn miatt. Azt is megmondta az úri asszony, hogy *Póka kapitány a gyereke apja*. Nem akartam segíteni rajta, ettől fogva kutattak, ettől fogva lett az ellenségem Póka kapitány . . . *No de lám, én élek és ő halt meg!* . . .

— Hát osztán, — lelke, tekintetes uram, — folytatta a méregkeverő asszony a mesélő nagyanyók modorában, elvittek engemet Szegedre. Ott nagyon rossz sorom volt, a börtönben. Sokat szenvedtem a magánosság meg a betegség miatt, egyszer meg is akartam ölni magam. Két hajtűt a hasamba szúrtam, az egyiket kivette a doktor, a másik most is bennem van. Mikor fölgyógyultam, valahogy megbékéltem a sorsommal, a bibliát szerettem volna olvasni. De nem láttam, nagyon gyenge volt a szemem. Pápaszemet kértem a nagyságos börtönigazgató urtól, de megtagadta a kérésemet.

— Miért?

— Azt mondta, hogy a pápaszemen üveg is van, drót is van, könnyen kárt tehetek vele magamban. Hát ilyen veszedelmes szerszám a pápaszem . . .

— Negyedfél esztendő telt el Szegeden, onnan Márianosztrára vittek. Ott már jobb dolgom volt, az élet nem volt olyan unalmas, pápaszemet is kaptam. Igaz, hogy öt koronáért, de hát én nem alkudtam. Egész nap olvastam. Lelki Manna, Rózsafüzér, Zsoltárok Könyve, ezeket olvastam. Nagyon jól esett a jámbor olvasmány, ha a bűneimre gondoltam . . . Kilenesztégyben kerültem ki a magánzárkából, akkor a munkára fogtak. Templomi ruhákra való csipkéket horgoltam, amit a keresetemből kiadtak, mind ájtatos könyvekre költöttem. Nagyon jól, emberségesen bántak velem Márianosztrán, különösen három jószágos apáca, az isten áldja meg őket. A Tizeria, Monika, Jácinta nővérek . . .

— Most hát kiszabadultam. Nem valami

nagyon örülök így sem az életnek, öreg vagyok, kevés időm van már hátra, itt a lányomnál, ebben a csendes kis házban majd csak lemorzsolom a hátralévő napjaimat.

Nagyot sóhajtott és tünődve nézett a csöpp kis dödunokája bámész kék szeméibe . . .

TÖRVÉNY ELŐTT

§ **Vége!** Ma délelőtti véget ért a vizsgálat a *Polónyi-Lengyel* sajtóperben. Megjelent délben tizenkét órakor dr. Kiss István vizsgálóbíró előtt gróf Nákó Sándor flumei kormányzó, aki *ötvenegy óráig* tartó vallomást tett. Nákó elmondta, hogy a Beke Erzsébet ügyben négy évvel ezelőtt öt ügyvédi felszólító levélben magához kérte Polónyi. El is ment hozzá s amikor meghallotta, hogy miről van szó, ügyvédjére, dr. Jeszensky Gézára bízta a dolgot. A vége a tárgyalásoknak az lett, hogy felemelte Beke Erzsébet évi járadékát. A gróf után még dr. Jeszensky Gézát is kihallgatta a vizsgálóbíró. E két tanuvallomással a *vizsgálat befejeztetett*. Most már csak az ügyési vádirat van hátra, és következik a nagy szenzációnak ígérkező főtárgyalás.

§ **A bajai millió bajai.** A vitás bajai milliós főnyeremény ügyében a vizsgálat gyorsan közeledik a befejezés elé. A szabadkai törvényszék legutóbb megbízta *Pinterits Károly* könyv- és tőzsde szakértőt, valamint *Kempfer Miklós* a budapesti törvényszék könyv- és írásszakértőjét, hogy vizsgálják át a bajai bank üzleti könyveit. A szakértők feladata megállapítani, hogy rendben vezetettek-e a részlettelvények, s ezeknek adatai helyesen vezetettek-e be a főkönyvbe. A részlettelvényből pedig meg kell állapítani azt is, hogy a milliós főnyeremény után kik és hány részvényt vásároltak. A szakértők a megbízatás értelmében már meg is kezdték működésüket.

§ **Elégtétel.** A *Radikális Ujság* című megszünt lap 1906. szeptember 11-iki számában *Polónyi Dezső tiszter koronája* címen a vásáresarnoki vendéglő bérletátruházását tette szóvá, amelynek Polónyi Dezső ügyvéd állítólag 10.000 koronát keresett. A közlemény végén egy lehetetlenül merész fordulattal és minden alap nélkül Kemény Simon ujságíró, a *Nap* belső munkatársát is meggyanúsította azzal, hogy a bérletátruházási üzletről ő is kapott ezer koronát. *Kemény Simon* a cikknek reá vonatkozó kitételei miatt *rágalmozási sajtópárt* indított a Radikális Ujság ellen. A vizsgálat során a cikk szerzőjéül *Láng Egon* a Radikális Ujság munkatársa jelentkezett, aki előadta, hogy ő írta a cikket, azt azonban tagadta, hogy *Kemény Simon* nevét ő írta volna bele. E védekezés dacára vád alá került s a büntető törvényszék ma tárgyalta ezen rágalmozási bűnügyet. A tárgyaláson a vádlott

Láng Egon és védője, dr. *Csukási Mór* a legmesszebbmenő elégtételt ajánlották fel *Kemény Simon* panaszosnak, akitől a vádlott *bocsánatot* kért cikke megírásáért. Írásos nyilatkozatot olvasott fel a bíróság előtt; a nyilatkozatban kijelentette, hogy *ő ártatlanul vádolta meg Kemény Simont, akit a gyamunak még az árnyéka sem érhet, sőt ezt a nyilatkozatot megtoldotta még azzal, hogy Kemény Simon nevét tudta és beleegyezése nélkül akkori szerkesztője, valami dr. Róza Miklós* nevű írta be a cikkbe. *Vét-kességét elismeri és legmélyebb sajnálkozásának adva kifejezést, a bíróság előtt bocsánatot kér Kemény Simontól.* *Kemény Simon* és jogi képviselője dr. *Hajdu Viktor* hosszas kérélel után elfogadták elégtétellül a vádlott bocsánatkérését és visszavonták a panaszt. A bíróság erre az eljárást megszüntette.

§ **Lupta.** A *Lupta* című oláh nemzetiségi lap, ez év január havában „Állameszme” cím alatt, heves támadást intézett a magyar nemzet ellen. A cikk szerzőjét, *Makrea Vazult*, a budapesti esküdtbíróóság ma izgatásért elítélte *nyolclevári államfogházra és nyolcszáz korona pénzbüntetésre.* Az ítélet ellen *Makrea* semmisségi panaszt jelentett be.

Rum és Likőrök

készítése házilag!!

100%—200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy edző koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½—2 liter igen finom rumot, vagy 2½—3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allach, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkürte, Curacao, Csereznelyikör, Diólikör, Fodormenta, Kakao, Kávé (Crème de Mokka), Köményes, Meggylikör, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beklidése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Póráktár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és liatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Idegen nyelvre átültetni tilos) — (39)

VII.

— Nekem egy bizalmi emberre van szükségem! ezzel kezdte szavait az elnökigazgató, amikor a villamos a fuvaros ünnepi ruhájában megjelent előtte.

— Ha csak azért hivatott a méltóságos ur, akkor már megyek is! mondá János János és megfordult.

— Ön engem félreért! Nekem nincs szükségem spiclire, nekem nincs szükségem senkire. Az igazgatóságomban sem, még kevésbé az alkalmazottaim között. Én tudok mindent. Az emberektől egyáltalán nem kérdezek semmit. Akinek szeme van, az lát és cselekszik. Hanem nekem kell valaki, a kinek a szavában bizhatok, aki ha azt mondja: „ez így és így van!” hát az úgy van. Ezt és ezt kell cselekedni, itt és itt nincs baj. A személyzetnek bajai lehetnek — mindenütt van baj — óhajtanám, hogy ne mindjárt egy sztrájkvezértől halljam meg. Én a sztrájkot jogos dolognak tartom, épp oly jogosnak, mint hogy lemondjak az alkal-

mazottak munkájáról, ha arra nincs szükségem, vagy nem éri meg azt, amibe kerül. Ez olyan, mint a mérleg . . .

Az elnökigazgató mutatta kezével a mérleget, de a hasonlatot nem magyarázta ki bővebben. De a plasztikus ábra, amelyet rögtönzött, jobban hasonlított egy vágóhidhoz.

János kedvetlenül, de elég tiszteletteljesen vállalt vont:

— Nem értem én ezt, méltóságos ur, egyszerű ember vagyok ehhez. Tessék nekem visszaadni az én kis állásomat!

— Azt nem! Lehetetlen! mondá komoly hangon az elnök. Valóban elnök volt e pillanatban, szigorú, sőt rideg. Ám egyszerre szinte édeskesen kellemetlen lett:

— Ezt még önnel sem tehetem meg, a kit tehetséges, sőt kiváló erőnek tartok. Csak bizalmi állásról lehet szó, olyanról, a mely személyemhez van kötve . . .

— Azt akarja a méltóságos ur, hogy hivatalszolga legyek, itt? Jó! vágott közbe a villamos elfojtott keserűséggel.

— Szó se lehet róla. Ön intelligens. Én önt az ellenőrök ellenőrévé akarom megtenni.

— Amolyan magándetektívnek?!

— Még ön sem intelligens.

— Detektív ide, detektív oda. Ezek csak szavak. Olvas ön ujságot? A miniszterelnök ur ő excellenciája nem tesz titkos jelentéseket a népek hangulatáról a felség-

nek? Az nem más, az ugyanaz. A különbség csak annyi, hogy önnek nem lesz a kinevezése kihirdetve és én a saját zsebemből fizetem. A fegyelem miatt van ez. Hogy az irigység, fiatal barátom, ön ellen fel ne ébredjen. Egy kocsivezető, aki elcsapatik, mondjuk eltávolíttatik és pár hétre visszakerül mint főellenőr. Rosszat gondolhatnak.

— És én is nem tudom, mit gondoljak!

János lehorgasztotta a fejét, amelyben hirtelen felvillant egy gondolat:

— Nem járt a méltóságos urnál az érdékemben valaki?

— Ki? Ki járt volna?

— A testvérem.

— Nincs szerencsém ismerni becses nővérét.

— Talán más?

— Becsületszavamat adom, hogy nem. A villamos megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— Nos, hogy leszünk? kérdé az elnök, lelkeben türelmetlenül, de látszólag hanyagon.

— Gondolkozni kell a dolog fölött, méltóságos uram, már én úgy végeztem el magammal, hogy csak egyszer leszek becsületes, ha leszek. De akkor azután mindennek vége lesz.

— Helyes. Gondolkozni kell. Menjen haza — tudom, holnap ugyanis itt lesz

(Folytatása holnap.)

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelleg alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a Kiadóhivatal megsemmisíti.

Olcson levelezhet
mindenki, aki

A Nap : A Hír
apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Házasodhat
mindenki, aki

A Nap : A Hír
apróhirdetési lev. lapja után hirdetés
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Állást kaphat
mindenki, aki

A Nap : A Hír
apróhirdetési lev. lapja után hirdetés
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állást
hirdethet a legsikeresebben

A Nap : A Hír
apróhirdetési lev. lapja után
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Oktatást
nyerhet mindenki, aki

A Nap : A Hír
apróhirdetési lev. lapja után hirdetés
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Butor
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Adás-vétel
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Lakás
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Pénzkölcsön
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Gyümölcs
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Üzlet
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Ingtatlan
legelőssébb közvetítője

A Nap : A Hír
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Házasság

Férjhez mehetnek
hármely vidékről már 500
korona azonnali hozomány-
nyal bíró férfiak, özvegyek,
elváltak 60 évesig nősühet-
nek, bármely magasan-
gunk is 70 évesig. Szírmák
Imre által Budapest, Rotten-
biller-utca 5/B. Telefon: 20-
28. Vidékről 20 filléres vá-
laszbélyeg mellékelendő. 265

Házasságokat
diszkrétén, utólagos díjazás-
ért közvetíték. Papp, Rá-
kóczi-ut 65. Válaszbélyeg.
10797

Házasságokat
nyírcs közvetít "Házassaladók
"Iszaga" Budapest, Lillom-utca 54
Úrján mutatványszámot. 271

Állást Keresők

Házvezetőnői állást
keres megbízható ltr. ösv.
asszony. Szíves megkeresé-
seket „Anyahelyettes” je-
lige alatt a kiadóba kér.

A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figye-
mébe ajánlom 1884 óta fenn-
álló gazdasági és iparsze-
mélvölöket elhelyező iradá-
mat. Gazdatisztok, gépészek,
kovácsok, molnárok, szesz-
fűzők, kertészek, közösség
és felelősséggel, főnököknek
díjmentesen elhelyeztetnek.
Krakauer Armin, VI., Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
94-76. 10.003

Betöltendő állások

Pályázatok
könyvtári, pénztárosi, iroda-
vezetői, gazdasági, erdőszel,
gépész, raktárnoki, levelezői,
háziellátási, főmőnari,
szeszfűzői, vegyész, mőnari,
rajzoló és még sok más kü-
lönféle szakmába vágó férfi-
személyzet. Föltételek olvashat-
ók az Országos Pályázati
Közönyben. Mutatványszám
ingyen. Budapest, Nap-utca
13. szám.

Vadász

vadás, ki németül is tud, keres-
tetik. Krakauer, Nagymező-
utca 25. 273

Pincelegényt

keres Zwack Hőrgyár. Csakis
ilyenek ajánlkozzanak személyre-
sen Soroksári-ut 26. 20006

Keresetnek

iroda- és hivatalozgók, fel-
ügyelők, magtárosok, téglá-
mesterek, molnárok, erdő-
őrök, kertészek, vincellérek.
Föltételek olvashatók az Or-
szágos Pályázati Közönyben.
Mutatványszám ingyen. Bu-
dapest, Nap-utca 13. szám.

Színinövendékek

jól jövedelmező mellékfoglalko-
zásra alkalmaztatnak, írásbeli
ajánlatok az Általános Ta-
dósközönség, Erzsébet-körút 41.
címszék. 250

Ingyen

küldjük az összes betöltendő
állásokról az Országos Pályá-
zati Közöny mutatványszám-
mat. Budapest, Nap-utca 13.

Oktatás

Parlamenti
gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépirás-oktatás. Ma-
gyar-német fogalmazás. Ke-
rekedelmi akadémián rendez-
tanárok által oktatott szak-
tantárgyak. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hi-
vatalos tanfolyamai. Alapít-
otta Markovics Irán 1893.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola, ezeltől
Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Címre
vagyunk! A szakiskola
irógépégekkel s más utáztott
nevelő tanfolyamoktól függet-
len.) Telefon 64-68. Nyitva
szent. 1-től Julius 1-g.

Stenográfia

Budapest legnagyobb és
legkedveltebb gyorsíró-
iskolája a
„STENOGRÁFIA”
országos Gabelsberger
magyar, német gyorsíró
és gépiróiskola.
Kereskedelmi szak-
tantárgyak.
VII., Kazinczy-utca 8. I. em.
(Össze nem tévesztendő a
Kazinczy-utca 3-as szám
alatti Stolce-rendszerű is-
kolával.) 10021

Polgáriskolai,

reáliskolai, gimnáziumi, keres-
kedelmi egyéves önkéntesre
képesítő vizsgára, mindenféle
pól- és javítóvizsgára a legrovi-
debb idő alatt legjobb sikerrel
elkészít „Tanár” Budapest,
Thököly-ut 8. szám I. em. 3.
10182

Tanítást

vállal gyakorlott III. éves egye-
tomi halgató. Cím: Nádor. Vö-
rösmarty-u. 18a. III. 26.

Butor

Háló és ebédlő
garnitúrák, esztirók, réz-
ágyak, szőnyegdínyvők, iro-
dai berendezések, pénzszek-
rényeket, olcsón eladók. Be-
raktározási Vállalat, Buda-
pest, Gerleózi-utca 2. Bolt
szám 11.

Butorok

háló-, ebédlő-, szalonberendezések,
továbbá uriszoba, irodaberendezé-
sek, réz- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függönyök, bõrgarni-
túrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ

VII., KIRÁLY-UTCA 23. I. e
(Kazinczy-utca sarok.)

BUTOR

teljeslakberendezése-
ket, kőspénztárt és banknál
törlesztendő havi részletekre
legelőssébban szállít:
BARTOK FARKAS
butornagykereskedő

BUDAPEST, VII.,

Király-utca 13. sz.

Gozsdu-palota, II. és III. udv.

HITELOSZTÁLY

üzleti feltételek:
800 koronáig havi 10 kor.
500 " " " 15 kor.
600 " " " 20 kor.
1000 " " " 40 kor.

Előleg 5% — Szabott
árak, ugyanazok mint
Kőspénztárunknál. —
Szállítás vidékre is. Felvi-
lágosítás díjmentesen.
Album 1 korona.

Új rendszerű

BUTORHITEL.

Butorok csakis a legjobb
kivitelben kaphatók kőspénztár-
t. banknál törlesztendő részlete
BALÁZS és TÁRSA butorraktárában
Budapest VI., Révay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
tehát a banknak maradása, mi-
által a butor mindenkiének kősp-
pénz-árban számíthatjuk.

A bankkölcsönt sem részjegyzés
sem egyéb költség nem terheli.

Adás-vétel

Szabásmintát
Bármilyen 50 fillér belyéggel
kölöd Stern Samu párisi szabászati
tanintézete Nefelejts-utca 27/29.
9126

Zongora,

finom, hótökátvas, fõhosszu,
részlete eladó. Szeressen-utca
33. II. 45.

Egy jó karban

levõ használt varrógép olcsón
eladó. Hungaria-körút 11. sz. 5801

Üzlet

Biztos exisztencia,
Hevesmegyei nagyközségben,
más vállalat miatt eladó egy
18 éve fennálló koresma- és
fűszerüzlet (trafik- és belyeg-
eladási engedéllyel), a ház-
zal együtt, a melyben a
koresma- és a fűszerüzlet-
helyiségen kívül szép urila-
kás van, több melléképület,
pince, gyéverem és szép nagy
kert. Bõvöbbs felvilágosítás o
lap kiadóhivatalban.

Pénz

Pénzkölcsönt
kaphatnak banktól gyorsan, pri-
vátúttl anap. Márton, Rákóczi-
ut 65. Válaszbélyeg. Telefon-
szám 61-75. 272

Pénzkölcsönt

rövid lejáratra. Törleszté-
ses és jelzálogkölcsönt, I. és III.
helyre is, valamint tisztviselő-
nek fizetési olólegokelti ugy hely-
ben, mint a vidéken, saját infor-
mációra aznap folyosítottok.
Bank- és váltóbizományi ház,
Parkas, VII., Wesseleny-utca 17.
Válaszbélyeg/ Telefon. 660

Kőspénzkölcsönt

kaphatnak hiteltépes egyé-
nek heti egy korona törleszté-
sre, tisztességes kamat
mellett, rövid idő alatt, eset-
leg kezes nélkül is, ha ke-
zetre volna szükség, azt is
szerünk. Általános Hitel-
szervező Vállalat, törvénysszó-
kileg bejegyzett cég. Dohány-
utca 90. 18267

Személyhitelt

magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerzek 1-2
-3 havi lejáratú. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vényársaságtól, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 13., I. 14 szám. Te-
lefonszám 84-66. Betáblázá-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olcsó ka-
matra. 10.005

Lakás

Szépen

berendezett, az előszobából
különbejárattal, kétablakos, bu-
torozott szoba, intelligens ur-
nőnél két urnak azonnal ki-
adó, esetleg teljes ellátással.
VII., Akácia-utca 24. II. 13.

Különféle

Polcskairtást
fõállással, padló be-
eresztést, szorítást vállal Netter
Andrássy-ut 56. 20502

Előrendül 29340

„THE ROYAL”

beszélőgép

a legújabb model-
okát szigorúan az
eredeti gyári
árakon

45% ár-
leszállítással

szállítunk havi 8-10 kor. rész-
letfizetésre is, vidékre is bárbárva.

Láng Jakab és Fia

grammofon nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Fióküzletük: VIII., Baross-tér
4. sz. és Budán, Zsigmond-u. 9.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

35 korona

egy divatos férfiföltény vagy
felöltő mérték után remek
szabásban, finom gyapu-
szövetekből.

FRIED ARMIN

szabómesternél Budapest,
Váci-körút 39/H. Vidékre
minták bérmentve. Három
öltöny rendelésnél éves vasuti
jeggyel ellátott szabásom
költségenem odautazik.

Urak!

Fel a szemekkel!

A világon egyedülálló magánkeze-
lés, a férfifõ azonnali helyre-
állítására a **Cr. Lückesch**

Florichin-tabletták

által. Jótállás 3-szoros. Minta és
oktatási füzetke 4.40 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és
drogériában, vagy a Dresdener
Bot. Laboratorium G. m. b. H.
székhelyén irodája által
E. Than, Wien, III., Postfach 5,
1090a

Beraktározási

olólegező- és butorszállítási
vállalat.

Felfogadunk beraktározásra bu o-
rokat, varrógépet és mindennemű
árukat. Adunk azokra külesõt
7% évi kamatra ugy helyben,
mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK,

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1.
Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Tele-
fonszám 79-85.

30 korona

finom szövõttõl divatos
forföltény vagy felöltõ
mérték után remek sza-
bás és finom kivitelben
Házal Versenyszabásos
Budapest, VII., Thököly-
(Csömör)-ut 3. szám
I. em. — Vidékre mint-
ták bérmentve.

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva,
nagyon megbízható és soha nem
mondja fel a szorítást

Melissa-Ovale.

Minta oktatással együtt K. 2.40.
Kapható minden gyógyszárban
és drogériában, vagy a Dres-
dener Bot. Laboratorium G. m.
b. H. székhelyén irodája által
E. Than, Wien, III., Postfach 5,
10010

A gyomorbajt kiõli

a „TAKÁTS”-féle szab. Állítható
gyomorvédõ-õv. HATÁSA
RÖGTÖNI.

Minden élet-
veszélyes
gyomor és
has-betegség
ellen. Ne ma-
lassza el-
senki meg-
hozni mert
áldani fogja
gatalmányát.
Ára feül v.
nõi I. számú
4. kor. II. sz.
tulkõvõr ter-
metekre 5.
korona. Aki e lapra hivatkozva
a pénz elõre b. küldi, portó-
mentesen megküldi v. utánvétellel
a feltaláló. Címe:

TAKÁTS DANIEL

NAGYVARAD, Sorompó-u.
E CIM MEGÖRZENDÕ.

34 korona

egy divatos férfiföltény vagy
felöltõ mérték után, remek sza-
básban, finom gyapuzsövetekből

Reszner D. és Társa

férti szabóknaál, Budapest, VI.,
Váci-körút 37. Vasútnál
zálogéedniát mindenféle
nyersárurol. 29820

Cimbalom-tanítónõ

tanít kiténõ módszer szerint
kottából, vagy cigányosan mér-
sékelt áron, ugy saját lakásán
mint házon kívül. II. hon hónap
alatt bizony eredmény. VII.,
Ovoda-utca 19 III. em. 82. 668

Egy háztartásban so

hiányoznak a hírne-
ves Majthényi-féle
„Diadal”-sõshorszesz
mely gyõgyhatásánál fogva
felülmúlja az összes forgalomban
lévõ hasonló készítménye-
ket. Egy kísérlet meggyõz-
mindenkit ezen áldásos házi-
szert kiváló tulajdonságairól.
Kís. füveg ára — 30 fill.
Kõzép — „ 50 „
Nagy — „ 1,50 „
Fõraktár:

Majthényi Béla

drogüistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

FIDIBUSZ

1905-1906. évi teljes év-
folyama megjelent dísz-
kötésben. 300-nál több rajz,
4 teljes rajegény, temérdek hu-
moros elbeszélés, vers, jó-
ízli tréfás apróság stb.

Ára 5 korona.

Megrendelhetõ a FIDIBUSZ kiadó-
hivatalában Budapest, VIII.,
Rõk Szilárd-utca 9. sz.
továbbá minden könyv- és papír-
kereskedésben, valamint az összes
hirlapkiadóháznál ugy Budapest-
ten mint vidéken. — Kávéházak,
kaszinók, társas- és olvasókörök
15 százalék engedményben része-
sülnek.

Sorsjegy-ügynököket

elõnyös feltételek
mellett alkalmazunk
Központi Kereskedelmi és Ipar-
bank r. f. váltóüzletet.

BUDAPEST,

V., Váci-körút 26.

Régi

butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3.
sz., fõemelet. Vétel és el-
adás. Polgári, urasági beren-
dezések, keleti szõnyegek,
esztirók, tükrök és régisé-
gek, 30 százalék megtakarí-
tás. Telefon 82-13. szám. 133

SCHNITZER

TEAÍ

zamatossága és ki-
adéssága felülmúl-
hatatlanok.

SCHNITZER MÓR

orsz, cejloni, kínai
tea, valamint cognac,
rum nagyban beho-
zatala

Budapest, VI., Váci-körút 9.

Fióküzlet: V., Váci-körút 80.

34 korona

egy divatos férfiföltény vagy
felöltõ mérték után, remek sza-
básban, finom gyapuzsövetekből

Reszner D. és Társa

férti szabóknaál, Budapest, VI.,
Váci-körút 37. Vasútnál
zálogéedniát mindenféle
nyersárurol. 29820

Reggelizés elõtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
jósoknak és székeszorongásban szenvedõknek.

Igmándi

Keserüviz
az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben